ÅLANDS STATISTIK OCH UTREDNINGSBYRÅ

Statistik 2011:2

Löner inom den privata sektorn 2010

Lönestatistik

I lönestatistiken redovisas medellöner och lönespridning för olika grupper av anställda, såväl för den privata sektorns olika branscher som för den offentliga sektorn.

I denna publikation, som omfattar anställda i privata företag med en personal på minst tre personer, finns uppgifter om medellöner och lönespridning samt antalet anställda, genomsnittlig arbetstid och medelålder. Dessutom görs vissa jämförelser med tidigare år. Uppgifterna presenteras enligt bransch, yrkesgrupp och kön.

Längre tidsserier samt tabeller med äldre klassificeringar än vad som finns i denna publikation kan nerladdas från ÅSUBs hemsida (www.asub.ax), under rubriken Databaser.

6.10.2011

För upplysningar:
Jonas Karlsson
Tel. 018-25581

ISSN 1455–3147

Förord

Denna rapport innehåller lönestatistik för den privata sektorn på Åland 2010. Lönestatistiken är ett viktigt område inom den ekonomiska statistiken, bland annat för att visa lönenivåerna samt jämställdhetssituationen på Åland. I denna rapport presenteras lönerna för såväl den landbaserade privata sektorn som sjöfartsnäringen. Rapportens huvudsakliga fokus ligger på lönenivån samt dess utveckling. Dessutom redovisas de relativa löneskillnaderna män och kvinnor emellan.

Undersökningen täcker in större delen av det landbaserade åländska näringslivet samt sjöfarten. Det bör observeras att denna rapport är uppbyggd av två olika delar, dels en omfattande del för det landbaserade näringslivet samt en mindre del för sjöfarten. Detta innebär att branschen transport och magasinering i den landbaserade undersökningen inte omfattar sjöanställda. Däremot ingår kontorspersonalen vid de åländska rederierna i den landbaserade undersökningen.

Den offentliga sektorn ingår över huvud taget inte, varken i de landbaserade näringarna eller i de sjöbaserade. Detta innebär att inte heller de anställda ombord på Ålands landskapsstyrelses landskapsfärjor finns medräknade i statistiken. Lönestatistik över den offentliga sektorn publiceras i en separat publikation, *Löner för offentligt anställda på Åland*.

I undersökningens landbaserade näringar ingår tillverkningsindustri, energi- och vattenförsörjning, byggverksamhet, handel, transport och magasinering, hotell- och restaurangverksamhet, finansiering och försäkring, företagstjänster samt övriga tjänster. Undersökningens sjösektor gäller samtliga anställda ombord på de åländska rederiernas fartyg som är registrerade på Åland.

Rapporten är sammanställd och skriven av statistiker *Jonas Karlsson*.

Mariehamn i oktober 2011

Bjarne Lindström
Direktör

Innehåll

1. Sammanfattning 7

2. Beskrivning av statistiken 8
2.1 Företag i undersökningen 8
2.2 Lönebegrepp, arbetstid samt person- och löneuppgifter 9
2.3 Yrkeskoder 10
2.4 Metod 11
2.5 Förkortningar, symboler och beteckningar 12

3. Resultat 13
3.1 Lönenivå 14
3.2 Lönerelationen mellan kvinnor och män 32
3.3 Löneutveckling 33
3.4 Lönespridning 39
3.5 Genomsnittliga månadsinkomster för sjöpersonal 45

Tabeller

Tabell 1: Företag i urvalet respektive lämnade uppgifter 13
Tabell 2: Genomsnittliga månatliga löneinkomster, oktober 2010, heltidsanställda 16
Tabell 3: Genomsnittlig timlön, samtliga anställda 19
Tabell 4: Heltidsanställdas månads- och timlön per yrkesgrupp 21
Tabell 5: Deltidsanställdas månads- och timlön per yrkesgrupp 26
Tabell 6: Heltidsanställdas månads- och timlön per utbildningsnivå 27
Tabell 7: Genomsnittlig totallön efter arbetsförhållandets längd (heltidsanställda) 29
Tabell 8: Heltidsanställdas ordinarie månadsinkomst efter yrkes- och åldersgrupp 31
Tabell 9: Lönerelation enligt bransch och yrkeskod 32
Tabell 10: Lönerelation enligt ISCO-yrkesgrupp 33
Tabell 11: Löneutvecklingen 2008-2010, heltidsanställda med samma yrke båda åren 38
Tabell 12: Medianer, kvartiler och medeltal, heltidsanställda, oktober 2010 40
Tabell 13: Löneutvecklingen för sjöpersonal 2000-2010 46
Tabell 14: Genomsnittliga månatliga löneinkomster för sjöpersonal år 2010 48

Figurer

Figur 1: Genomsnittlig totalförtjänst per månad, euro 35
Figur 2: Genomsnittlig total timlön, euro 35
Figur 3: Löneutvecklingen för kvinnor och män 2008-2010, total förtjänst 35
Figur 4: Utvecklingen av den genomsnittliga totalförtjänsten per år, euro 36
Figur 5: Utvecklingen av den genomsnittliga totala timlönen, euro 36
Figur 6: Löneutvecklingen efter arbetsförhållandets längd 2010, total månadslön 36
Figur 7: Lönespridning, samtliga branscher 41
Figur 8: Lönespridning, tillverkningsindustri 42
Figur 9: Lönespridning, energi- och vattenförsörjning 42
Figur 10: Lönespridning, byggverksamhet 42
Figur 11: Lönespridning, handel 43
Figur 12: Lönespridning, transport och magasinering 43
Figur 13: Lönespridning, hotell- och restaurangverksamhet 43
Figur 14: Lönespridning, finansiering och försäkring 44
Figur 15: Lönespridning, företagstjänster 44
Figur 16: Lönespridning, övriga tjänster 44

Bilagor

Bilaga 1: Branscher och delbranscher
Bilaga 2: Beskrivning av yrkeskoderna
Bilaga 3: Exempel på befattningar i de olika yrkeskoderna
Bilaga 4: ISCO-yrkesgrupperna (ISCO 2001)
Bilaga 5: Lönerelation enligt ISCO-yrkesgrupp och bransch
Bilaga 6: Blanketter 2008

1. Sammanfattning

Undersökningen i den här rapporten omfattar den privata sektorn, både landbaserade näringar och sjöfart. I de landbaserade näringarna ingår 298 företag, med sammanlagt 5 900 anställda. Sjöfarten omfattar samtliga åländska rederiers på Åland registrerade fartyg, med cirka 2 000 anställda.

Den ordinarie medelmånadslönen 3 003 euro inom de landbaserade näringarna
Bland de heltidsanställda var den ordinarie månadsinkomsten 3 003 euro och den totala månadsinkomsten 3 118 euro. För männen var den ordinarie månadsinkomsten 3 170 euro och för kvinnorna 2 697 euro. Den totala månadsinkomsten, som även innehåller övertid, tillägg med mera, var för männen 3 308 euro och för kvinnorna 2 770 euro. Löneskillnaderna indikerar att kvinnornas månadsinkomster fortsättningsvis ligger på en låg nivå jämfört med männens månadsinkomster, men skillnaderna har minskat sedan senaste undersökningen. Kvinnornas ordinarie månadsinkomst motsvarar i genomsnitt 85 procent av männens, medan kvinnornas totala månadsinkomst i genomsnitt motsvarar 84 procent av männens. Lönerelationerna har förbättrats väsentligt sedan senaste undersökningen (år 2008) då relationerna var 80 procent för ordinarie månadsinkomsten och 79 procent för totala månadsinkomsten.

Den ordinarie månadsinkomsten har ökat med 6,5 procent (ca 3,2 procent per år), medan den totala har ökat med 4,9 procent. Observera att i den här undersökningen har inflationen inte beaktats i de diagram och tabeller där löneutvecklingen presenteras. Om man beaktar inflationen (konsumentpriserna steg med cirka 1,8 procent från oktober 2008 till oktober 2010) blir löneökningen mindre. Den reella löneökningen blir då 4,8 procent för den ordinarie månadsinkomsten och 3,2 procent för den totala månadsinkomsten.

Medelmånadslönen 3 482 euro inom sjöfarten
Den genomsnittliga månatliga löneinkomsten inom sjöfarten var för män 3 742 euro, och för kvinnor 3 020 euro. Inom passagerartrafiken var medellönen för männen 3 631 euro och för kvinnorna 3 016 euro. Inom frakttrafiken var medellönen för männen 3 989 euro och för kvinnorna 3 163 euro. Löneskillnaderna år 2010 ligger på en nivå som är något mindre jämställd än för de landanställda. Inom passagerartrafiken motsvarar kvinnornas löner 83 procent av männens, och inom frakttrafiken 79 procent av männens. En trolig orsak till denna löneskillnad är att det finns få kvinnor på de bättre betalda posterna (till exempel befäl). När det gäller all sjötrafik så motsvarar kvinnornas löner 81 procent av männens. Inom sjöfarten har den genomsnittliga månatliga löneinkomsten ökat med 5,5 procent mellan år 2008 och 2010 (ca 2,7 procent per år).

2. Beskrivning av statistiken

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) har sedan 1991 producerat lönestatistik för Åland. Genom en överenskommelse mellan ÅSUB och Statistikcentralen (SC) samlar SC inte in löneuppgifter från de åländska företagen, utan erhåller i stället de uppgifter man behöver från ÅSUB. Den åländska lönestatistiken redovisas på en mer aggregerad nivå än motsvarande finländsk statistik för att undvika att enskilda personer eller företag skall kunna identifieras.

Lönestatistiken omfattar uppgifter om genomsnittliga löneinkomster för anställda inom den privata sektorn, både inom landbaserade näringar och ombord på fartyg registrerade på Åland. Syftet med denna publikation är att ge en utförlig bild av lönenivån på Åland, utvecklingen av lönenivån samt lönerelationerna mellan kvinnor och män.

2.1 Företag i undersökningen

Undersökningen i den här rapporten omfattar företag och föreningar med minst tre anställda, sammanlagt baserar sig statistiken på svar från 298 företag. Sammanlagt omfattar undersökningen 5 900 anställda, vilket är ungefär 84 procent av samtliga åländska löntagare inom den privata sektorn (landanställda). Räknar man med de arbetande inom sjöfarten (arbetande på sjön) så stiger andelen ytterligare. I *bilaga 1* framgår de branscher som ingår i undersökningen.

Urvalet i den landbaserade undersökningen baseras på ett register som innehåller uppgifter om samtliga företag, samfund och privata näringsidkare på Åland som är arbetsgivare eller momsskyldiga. Uppgifterna samlas från flera olika administrativa register. ÅSUB beställer en årlig uppdatering av de företag och arbetsställen som är registrerade på Åland från Statistikcentralen i Finland.

Branschindelningen i lönestatistiken följer standarden för Finlands näringsgrensindelning, vilken är knuten till den internationella NACE-klassificeringen (National Activities Classification of Economics). NACE är Europeiska Unionens statistiska näringsgrensindelning, som fördelar företag, organisationer och dylikt på olika branscher. Från och med år 2008 följer branschfördelningen den reviderade versionen, NACE rev. 2. Detta innebär att branschvisa uppgifter inte längre är helt jämförbara med uppgifter publicerade tidigare år. NACE-koderna som används i denna publikation är heller inte den mest detaljerade nivån, branscherna som används i denna publikation finns definierade i *bilaga 1*.

Uppgifterna samlades in från företagen med hjälp av blanketter (se *bilaga 6*). Vissa företag utnyttjade möjligheten att lämna in uppgifterna i elektronisk form. När det gäller sjölönerna består materialet av medellöner för en viss befattning, och inkluderar inte uppgifter om personalens storlek. Materialet omfattar dock samtliga anställda vid de åländska rederiernas *på Åland registrerade fartyg*[1], och som betalar pensionsavgift till Sjömanspensionskassan i Finland. Grundmaterialet för sjölöneundersökningen har erhållits från Sjömanspensionskassan (SPK).

2.2 Lönebegrepp, arbetstid samt person- och löneuppgifter

Två lönebegrepp särredovisas, det vill säga *förtjänst för ordinarie arbetstid* och *totalförtjänst*. Skillnaden mellan de två begreppen är att i totalförtjänsten ingår ersättning för ackordarbete, övertids- och söndagsersättning samt övriga tillägg. Den totala lönekostnaden för företagen som även inkluderar sociala avgifter framkommer inte i denna undersökning.

I denna undersökning används begreppet anställd med *regelbunden arbetstid för en person som har månadslön* och anställd med *oregelbunden arbetstid för en person med timlön*. Månads- och timlönen visas för samtliga anställda för vilka dessa uppgifter kan beräknas, nödvändiga uppgifter för timlönen är således månadslön samt veckoarbetstid. För timavlönade kan månadsinkomsten variera från en månad till en annan, varför förtjänsten har samlats in för *ett kvartal* (4:e kvartalet 2010), medan uppgifter för anställda med regelbunden arbetstid gäller *oktober månad 2010*.

I undersökningen ingår såväl person- som löneuppgifter.

Personuppgifterna:

- Personnummer, varifrån uppgift om ålder och kön tas
- Namn på befattningen i företaget
- Yrkeskod
- Anställningsdatum
- Arbetsförhållande
- Utbildningsnivå

Löneuppgifterna:

- Veckoarbetstid i timmar
- Månadslön för ordinarie arbetstid

[1] Detta innebär att t.ex. personal anställd ombord på m/s Silja Europa, som är registrerad i Mariehamn, inte finns med i undersökningen eftersom Silja Line inte är ett åländskt rederi.

- Skiftesersättning och ersättning för söndagsarbete
- Ackord- och arvodesarbete (gäller endast anställda med oregelbunden arbetstid)
- Totalt antal arbetade timmar utöver övertidstimmar (gäller endast anställda med oregelbunden arbetstid)
- Övertid i timmar
- Övertidsersättning, i euro
- Semesterpenning och ersättningar av engångsnatur.

2.3 Yrkeskoder

I undersökningen används två typer av *yrkeskoder*. Dels används yrkeskoder som anger kvalifikationsnivå (se *bilaga 2*), och dels används ISCO-koder (se *bilaga 4*), som är en yrkesklassificering. För att läsa ut vilken medellön en viss befattning har skall man först veta till vilken bransch (se *bilaga 1*) företaget hör och sedan placera befattningen i rätt yrkeskategori. Då lönestatistik redovisas är det viktigt att anställda inom samma grupp har arbetsuppgifter med samma kvalifikationsnivå. Det är inte den anställdas utbildning eller erfarenhet som är avgörande utan vad som krävs av en anställd för att kunna utföra arbetsuppgifterna som hör till befattningen.

Yrkeskoderna anger olika nivåer. De anställda delas in i grupper med avseende på arbetsuppgifternas kvalifikationsnivå. Dessa grupper är ledande arbetsuppgifter, förmansuppgifter samt prestationsuppgifter. Det innebär att anställda inom en bransch med helt olika arbetsuppgifter, men med jämförbar kvalifikationsnivå, placeras i samma grupp. Kvalifikationsnivån avspeglas i lönen. Dessutom har grupper konstruerats för två mer enhetliga personalkategorier; servicepersonal och administrativ personal. De olika yrkeskoderna innehåller branschspecifika befattningar. Detta bör noteras vid eventuella jämförelser mellan olika branscher.

Den ovan beskrivna yrkeskoden har dock visat sig ha några svagheter. Personer med samma typ av uppgifter kan ingå i olika kategorier beroende på företagets specialisering. En städare hamnar i olika kategorier om arbetsgivaren är ett företag som säljer städservice eller om företagets huvudbransch är någon annan. Den andra yrkesklassificeringen är Statistikcentralens klassificeringsstandard som baserar sig på den europeiska versionen av den Internationella arbetsorganisationens ILO:s yrkesklassificering (ISCO-88 (COM), reviderad av statistikcentralen 2001 (ISCO-2001)). Denna klassificering kombinerar yrkeskunskapsnivån med branschspecificering, dock så att företagets huvudbransch inte nödvändigtvis påverkar arbetsuppgiftens klassificering som i den gamla klassificeringen. Den använda klassificeringsnivån är inte den mest detaljerade, utan klassificeringen är så noga detaljerad som materialet tillåter utan att riskera anonymiteten. ISCO-klassificeringen beskrivs närmare i *bilaga 4*.

Statistikcentralen har genomfört en ny revidering av ISCO-klassificeringen år 2010 (ISCO-2010), i denna publikation uppgörs tabellerna dock enligt ISCO-2001 (för att underlätta jämförelser dels med tidigare publikationer och dels med lönestatistiken för de offentliga lönerna på Åland). Lönestatistik enligt ISCO-2010 för den privata sektorn finns publicerad i databaserna på ÅSUBs hemsida, www.asub.ax.

2.4 Metod

Sedan lönestatistiken togs fram första gången har flertalet förändringar genomförts, vilket gör att jämförelser av lönestatistik med tidigare år kan bli något missvisande. Bland annat har gränsen för att den anställde skall anses som heltidsanställd ändrats från 30 timmar per vecka till 33,5 timmar per vecka (gäller statistiken för 2004 och framåt). Detta har lett till att många som tidigare räknats som heltidsanställa numera återfinns bland deltidsanställda. Dessutom har tidigare års löneuppgifter reviderats då semesterpenningen tidigare felaktigt ingått i totalförtjänsten.

I och med att samtliga företag inte finns med i urvalet (till exempel företag med färre än tre anställda eller företag som lämnat bristfälliga uppgifter), så finns det behov av att korrigera resultaten för bortfallet. Den använda metoden heter efterstratifiering med klusterkorrigering. Själva urvalet innehöll företag som sysselsätter minst tre personer. Företagen uppdelades i strata enligt bransch (3 branscher) och antalet sysselsatta (5 grupper). Bortfallet varierar mellan strata och därför korrigeras bortfallet per varje stratum enligt följande formel:

$$W_h = \frac{A_h}{a_h}$$

W_h = viktat material

A_h = det totala antalet företag i rampopulationens stratum h

a_h = det totala antalet företag i svarsmaterialets stratum h

Därmed har varje företag sin egen vikt. Vikterna varierar mellan 1,00 och 2,29. I praktiken hade dock dessa vikter en relativt marginell inverkan på resultaten. Den ordinarie månadslönen för heltidsanställda skulle till exempel bli 1,4 procent högre utan viktning. Viktningens påverkan varierade dock från några procentenheters negativ till ungefär lika stor positiv påverkan på genomsnitten för olika branscher eller yrkeskategorier. Uppgifter som beräknats med hjälp av dessa vikter är veckoarbetstiden samt de olika lönebegreppen. De övriga uppgifterna har beräknats utan viktning (medelålder, antal anställda samt andel kvinnor och män).

2.5 Förkortningar, symboler och beteckningar

I tabeller med avrundade tal kan små avvikelser förekomma mellan summan av de avrundade talen och den redovisade slutsumman.

- = Exakt 0 enheter (st)

.. = Observationer för få för att uppge.

3. Resultat

Sammanlagt 302 företag i urvalet har besvarat löneenkäten 2010. Tyvärr innehåller materialet vissa bristfälliga uppgifter, vilket lett till att en del löneuppgifter har exkluderats ur undersökningen. Detta har främst gällt löntagare vars löneuppgifter saknats, bortfallet är dock så litet att det inte påverkar undersökningens resultat nämnvärt.

I **tabell 1** presenteras antalet företag i urvalet per bransch, samt antalet anställda. Dessutom presenteras antalet företag och anställda vars uppgifter varit tillräckliga för att kunna räkna ut lönestatistiken, samt dess procentuella andel av svarsunderlaget.

Tabell 1: Företag i urvalet respektive lämnade uppgifter

Antal företag och antal anställda

	Företag i urvalet	Företag som lämnat uppgifter		Användbara uppgifter		Procentuell andel som lämnat tillräckliga uppgifter	
		Företag	Anställda	Företag	Anställda	Företag	Anställda
Alla branscher	**343**	**302**	**6 214**	**298**	**5 900**	**98,7**	**94,9**
Tillverkningsindustri	41	36	892	35	821	97,2	92,0
Energi- och vattenförsörjning	9	9	151	9	135	100,0	89,4
Byggverksamhet	47	44	584	42	562	95,5	96,2
Handel	77	71	904	71	896	100,0	99,1
Transport och magasinering	36	30	1 406	29	1 302	96,7	92,6
Hotell- och restaurang-verksamhet	30	20	308	20	298	100,0	96,8
Finansiering och försäkring	10	10	527	10	526	100,0	99,8
Företagstjänster	41	34	634	34	633	100,0	99,8
Övriga tjänster	52	48	808	48	727	100,0	90,0

Antalet anställda vars uppgifter är tillräckliga, och således inkluderade i undersökningen, är 5 900 stycken, vilket motsvarar ungefär 84 procent av samtliga åländska löntagare (landanställda) inom den privata sektorn[2]. De företag som inte har lämnat uppgifter består av företag som till exempel avvecklat verksamheten eller som har färre än tre anställda (vilka inte är skyldiga att lämna in statistik på grund av företagets ringa storlek).

[2] Antal sysselsatta inom den privata sektorn den 31.12.2008

3.1 Lönenivå

Resultaten redovisas som genomsnittliga månads- och timlöner per bransch och yrkeskod eller ISCO-yrkesgrupp. De är beräknade som medeltal av de uppgifter som lämnats in. Könsfördelningen för en viss yrkeskategori i en speciell näringsgren framgår ur tabellerna. Medellönen redovisas skilt för kvinnor och män. Månadsavlönad personal har en avtalad veckoarbetstid som redovisas som genomsnittlig veckoarbetstid. För timavlönad personal har den genomsnittliga veckoarbetstiden beräknats.

Lön kan definieras som den kontanta bruttoersättning ett arbete ger per tidsenhet, dvs. inklusive skatt men exklusive sociala avgifter. Lönebeloppet påverkas bland annat av hur många timmar per vecka man arbetar och vilken tid på dygnet arbetet utförs. Arbetstidslagstiftningen och branschspecifika avtal anger vilka regler som gäller för respektive bransch och yrkeskategori. Det gör att det finns vissa svårigheter att jämföra löner mellan olika branscher och även mellan olika yrkesgrupper. Jämförelser mellan yrkeskategorier försvåras också av att en del kategorier har timlön medan andra har månadslön. I denna statistik har dock tim- och månadsavlönade inkluderats i samma tabeller. Däremot har de deltidsanställda urskilts till en egen grupp.

Den största olikheten ligger dock i typen av arbetsuppgifter. Även om koden *operativ personal* finns i alla branscher är det stor skillnad på betydelsen av operativ personal i olika branscher. Vidare bör påpekas att sammansättningen av personalen i en bransch varierar från år till år med avseende på ålder, kön, yrke, skiftesarbete, arbetstidens längd och företagets storlek. Alla dessa variabler har betydelse för löneläget i en viss bransch och för undersökningens resultat. Ytterligare en faktor som inverkar på lönen är ålderstillägg, som inte har kunnat särskiljas i den här undersökningen.

Medellönen 3 003 euro i oktober 2010

I **tabell 2**, sidan 16, redovisas månadslönen för de anställda i undersökningen som är heltidsanställda, dvs. i tabellen ingår de som arbetar mer än 33,5 timmar per vecka[3]. Lönestatistiken redovisas för de yrkesgrupper där det finns tillräckligt många anställda i materialet. Vi har valt att sätta gränsen vid sex personer, för att man inte skall ha någon möjlighet att räkna ut enskilda personers löneinkomster. För mer information angående yrkesgrupper, se *bilaga 2* och *bilaga 3*. För information om branscher och delbranscher, se *bilaga 1*.

[3] I undersökningar gällande år 2002 och tidigare har denna gräns varit 30 timmar/vecka

De högsta månadsinkomsterna finns inom branschen *finansiering och försäkring*, följt av branschen *transport och magasinering*. Om man enbart jämför olika branschers operativa personal finns de högsta ordinarie månadsinkomsterna inom branschen *finansiering och försäkring*.

Veckoarbetstiden uttrycks med en decimal, 37,5 timmar betyder 37 timmar och 30 minuter. Den längsta veckoarbetstiden hos de heltidsanställda registrerades inom *tillverkningsindustri* samt *byggverksamhet*, och den kortaste arbetstiden finns inom *finansiering och försäkring*.

Skillnaden mellan totalförtjänsten och den ordinarie förtjänsten är ca 3,8 procent av den ordinarie förtjänsten. De största övertidsinkomsterna och andra lönetillägg finns inom branschen *hotell- och restaurangverksamhet*.

Bland de heltidsanställda har männen i de flesta fall högre lön än kvinnorna, inom några få yrkesgrupper har kvinnorna högre inkomst än männen. Synonymt för de flesta av dessa yrkesgrupper är att de innehåller för litet antal kvinnor eller män för att kunna redovisas. Inom yrkesgruppen *ledning* i branschen *företagstjänster* har kvinnorna både högre ordinarie förtjänst och högre totalförtjänst än männen.

Löneskillnaderna i **tabell 2** indikerar att kvinnornas månadsinkomster fortsättningsvis ligger på en relativt låg nivå om man jämför med männens månadsinkomster. Relationen har dock förbättrats väsentligt sedan senaste undersökningen. Kvinnans ordinarie månadsinkomst motsvarar, i genomsnitt, 85 procent av mannens, medan kvinnans totala månadsinkomst motsvarar, i genomsnitt, 84 procent av mannens.

En del av löneskillnaderna kan förklaras med att kvinnorna i genomsnitt arbetar mindre än männen. Bland heltidsanställda är kvinnornas genomsnittliga arbetsvecka 37,7 timmar, medan männens genomsnittliga arbetsvecka är 38,6 timmar. För att eliminera veckoarbetstidens inverkan på lönerelationerna bör man analysera timlönen, vilket görs på sidan 17.

De genomsnittliga månatliga löneinkomsterna har ökat mellan åren 2008 och 2010. Den ordinarie månadsinkomsten har ökat med drygt 6,5 procent, medan den totala har ökat med ca 4,9 procent. De genomsnittliga månadslönerna har ökat snabbare för kvinnorna än för männen. Under motsvarande period har inflationen varit ca 1,8 procent, vilket leder till att den reella löneökningen är ca 4,8 procent respektive ca 3,2 procent.

Tabell 2: Genomsnittliga månatliga löneinkomster, oktober 2010, heltidsanställda

BRANSCH Yrkeskod	Antal anställda	Andel kvinnor	Andel män	Vecko-arbetstid	Förtjänst, ordinarie arbetstid			Total förtjänst			Medel-ålder
		%	%	tim	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	
ALLA BRANSCHER	**4 118**	**35,6**	**64,4**	**38,3**	**3 003**	**2 697**	**3 170**	**3 118**	**2 770**	**3 308**	**41**
Ledning	658	28,6	71,4	37,9	4 786	4 100	5 052	4 959	4 190	5 257	46
Förmän	335	27,2	72,8	38,3	3 577	3 106	3 755	3 727	3 163	3 940	41
Operativ pers.	2 695	33,5	66,5	38,4	2 581	2 419	2 661	2 684	2 497	2 776	40
Servicepers.	156	42,9	57,1	38,9	2 200	2 118	2 263	2 323	2 218	2 405	42
Adm. personal	274	80,3	19,7	37,7	2 791	2 707	3 143	2 839	2 744	3 238	44
TILLVERKNINGS-INDUSTRI	**592**	**25,8**	**74,2**	**39,5**	**2 880**	**2 629**	**2 967**	**3 026**	**2 711**	**3 135**	**42**
Ledning	87	18,4	81,6	39,3	4 872	4 311	4 994	5 153	4 543	5 285	47
Förmän	58	19,0	81,0	39,3	3 368	3 314	3 380	3 542	3 488	3 555	43
Operativ pers.	366	22,4	77,6	39,3	2 423	2 287	2 462	2 537	2 352	2 590	40
Servicepers.	44	36,4	63,6	41,9	2 227	2 197	2 245	2 407	2 238	2 504	40
Adm. personal	37	75,7	24,3	39,0	2 849	2 714	3 278	2 920	2 755	3 446	44
ENERGI- OCH VATTEN FÖRSÖRJNING	**121**	**13,2**	**86,8**	**38,0**	**3 149**	**2 750**	**3 217**	**3 285**	**2 752**	**3 376**	**42**
Ledning	20	20,0	80,0	37,7	4 922	..	..	5 175	..	..	49
Förmän	17	5,9	94,1	38,3	3 484	..	..	3 569	..	..	40
Operativ pers.	71	2,8	97,2	38,2	2 637	..	..	2 774	..	..	41
Servicepers.	2	50,0	50,0	38,2	..	..	..	..	..	..	40
Adm. personal	11	72,7	27,3	37,1	..	..	..	..	..	..	40
BYGGVERKSAMHET	**426**	**4,9**	**95,1**	**39,5**	**2 806**	**2 643**	**2 814**	**2 864**	**2 678**	**2 873**	**40**
Ledning	28	10,7	89,3	39,0	4 316	..	..	4 431	..	..	47
Förmän	34	2,9	97,1	39,9	3 721	..	..	3 804	..	..	41
Operativ pers.	345	0,9	99,1	39,5	2 608	..	..	2 662	..	..	39
Servicepers.	2	0,0	100,0	38,2	..	..	-	..	-	..	34
Adm. personal	17	82,4	17,6	38,4	..	..	..	..	..	..	42
HANDEL	**598**	**35,5**	**64,5**	**37,8**	**2 540**	**2 200**	**2 724**	**2 662**	**2 317**	**2 849**	**41**
Ledning	69	26,1	73,9	37,7	4 031	3 249	4 321	4 226	3 330	4 559	45
Förmän	21	23,8	76,2	37,6	3 157	..	..	3 317	..	..	43
Operativ pers.	450	34,9	65,1	37,8	2 268	1 966	2 427	2 377	2 095	2 525	40
Servicepers.	23	17,4	82,6	38,4	2 161	..	..	2 232	..	..	39
Adm. personal	35	80,0	20,0	37,9	2 734	2 669	2 992	2 870	2 756	3 328	45
TRANSPORT OCH MAGASINERING	**884**	**44,8**	**55,2**	**37,9**	**3 273**	**2 782**	**3 646**	**3 381**	**2 821**	**3 807**	**44**
Ledning	167	32,3	67,7	37,5	5 272	3 888	5 901	5 497	3 965	6 193	48
Förmän	71	29,6	70,4	37,7	3 725	3 094	3 981	3 818	3 133	4 096	45
Operativ pers.	514	43,2	56,8	38,2	2 716	2 557	2 826	2 805	2 588	2 955	42
Servicepers.	21	52,4	47,6	37,4	2 221	2 109	2 344	2 302	2 158	2 459	47
Adm. personal	111	79,3	20,7	37,5	2 770	2 679	3 113	2 804	2 710	3 157	44
HOTELL- OCH RESTAURANG-VERKSAMHET	**151**	**49,0**	**51,0**	**39,0**	**2 252**	**2 152**	**2 344**	**2 473**	**2 343**	**2 593**	**34**
Ledning	12	16,7	83,3	38,1	3 235	..	..	3 265	..	..	43
Förmän	11	81,8	18,2	39,3	2 684	..	..	2 767	..	..	34
Operativ pers.	107	43,0	57,0	39,2	2 168	2 066	2 245	2 405	2 246	2 525	32
Servicepers.	18	83,3	16,7	38,3	..	..	..	..	..	..	37
Adm. personal	3	66,7	33,3	38,3	..	..	..	..	..	..	38
FINANSIERING OCH FÖRSÄKRING	**410**	**62,4**	**37,6**	**36,9**	**3 707**	**3 250**	**4 453**	**3 788**	**3 293**	**4 595**	**44**
Ledning	114	43,9	56,1	36,9	5 423	4 910	5 807	5 572	5 001	5 999	48
Förmän	35	62,9	37,1	37,0	3 851	3 320	4 707	3 924	3 330	4 880	37
Operativ pers.	230	71,3	28,7	36,9	2 951	2 799	3 320	3 004	2 831	3 424	43
Servicepers.	15	33,3	66,7	36,8	2 811	..	..	2 869	..	..	43
Adm. personal	16	93,8	6,3	36,7	3 157	..	..	3 198	..	..	47
FÖRETAGSTJÄNSTER	**467**	**36,6**	**63,4**	**37,8**	**3 236**	**2 950**	**3 407**	**3 376**	**3 031**	**3 582**	**40**
Ledning	81	22,2	77,8	37,5	4 596	4 790	4 548	4 734	4 900	4 693	43
Förmän	51	17,6	82,4	38,0	3 844	3 494	3 929	4 050	3 555	4 171	41
Operativ pers.	306	39,2	60,8	37,8	2 868	2 743	2 952	3 007	2 831	3 125	39
Servicepers.	9	66,7	33,3	38,4	2 220	..	..	2 298	..	..	43
Adm. personal	20	90,0	10,0	36,9	2 872	..	..	2 918	..	..	47
ÖVRIGA TJÄNSTER	**469**	**36,0**	**64,0**	**38,3**	**2 959**	**2 513**	**3 236**	**3 050**	**2 580**	**3 341**	**39**
Ledning	80	28,8	71,3	38,5	4 346	3 515	4 694	4 375	3 547	4 721	43
Förmän	37	32,4	67,6	38,0	3 472	2 748	3 805	3 794	2 765	4 266	41
Operativ pers.	306	34,6	65,4	38,3	2 632	2 293	2 835	2 725	2 386	2 929	37
Servicepers.	22	40,9	59,1	37,9	2 131	..	..	2 152	..	..	46
Adm. personal	24	79,2	20,8	37,3	2 706	..	..	2 712	..	..	44

Den genomsnittliga timlönen 16,80 euro i oktober 2010

Tabell 3, sidan 19, redovisar timlönerna i de olika branscherna. I tabellen ingår både del- och heltidsanställda och månads- och timavlönade. För en del anställda har ingen arbetstid angetts. I de fall personen ifråga är en heltidsanställd har branschens vanliga arbetstid använts. För deltidsanställda har det inte varit möjligt att fastställa veckoarbetstiden om den inte angetts av arbetsgivaren. De högsta timlönerna återfinns inom branschen *finansiering och försäkring* följt av branschen *energi- och vattenförsörjning*. Den lägsta timlönen betalas för anställda inom *hotell- och restaurangverksamhet* där även personalens medelålder är lägst.

Arbetsmarknaden är i stor utsträckning segregerad, vissa branscher domineras av kvinnor och andra av män. Studerar man olika yrkeskategorier i olika branscher för samtliga anställda förstärks intrycket av segregering. *Finansiering och försäkring* är en bransch där större delen av de anställda är kvinnor (69,2 procent), andelen kvinnor är högst inom *administrativ personal*. Personalen med ledande arbetsuppgifter är mer jämnt fördelad, 50,4 procent kvinnor. De andra branscherna med större antal kvinnor än män är *hotell- och restaurangbranschen*, där kvinnornas andel var 56,4 procent samt *transport och magasinering* med 51,6 procent kvinnor.

Inom *handelsbranschen* är könsfördelningen förhållandevis jämn om man ser till totala antalet anställda, 53,0 procent av de anställda är män och 47,0 procent kvinnor. Det föreligger dock skillnader mellan olika typer av företag inom branschen som inte framkommer i resultatredovisningen på den här nivån. En mer detaljerad nivå gör i de flesta fall grupperna av anställda för små för att kunna redovisas skilt. Det gäller för övrigt flera branscher än handeln.

Branscherna *tillverkningsindustri*, *energi- och vattenförsörjning* samt *byggverksamhet* är mansdominerade näringar, men även där är andelen kvinnor hög inom gruppen *administrativ personal*. Av alla branscher är andelen manlig *produktions- eller operativ personal* högst inom *energi- och vattenförsörjning* samt *byggverksamhet*, med 96,3 procent respektive 98,3 procent. Inom *tillverkningsindustrin* utgör männens andel av den *operativa personalen* 71,6 procent.

Männen har i regel högre timlön än kvinnorna. I några fall uppvisas dock högre timlön för kvinnor än för män. Bland *förmän* och *servicepersonal* inom *tillverkningsindustri*, *servicepersonal* inom *hotell- och restaurangverksamhet* samt personal inom *ledning* i branschen *företagstjänster* har kvinnorna både högre ordinarie timlön och högre total timlön än männen.

Löneskillnaderna i den här tabellen indikerar att både kvinnornas ordinarie och totala timlöner motsvarar i genomsnitt 85 procent av männens. En klar förbättring har skett inom löneskillnaderna mellan kvinnor och män vad gäller både den ordinarie inkomsten och den totala inkomsten sedan den senaste löneundersökningen 2008. Exakt vad detta beror på framgår inte av undersökningen, men antalet löntagare som ingår i undersökningen har ökat sedan 2008. Kvinnornas andel i yrkesgruppen *ledning* har ökat, och denna yrkesgrupps höga medellön kan inverka uppåt på lönerelationerna för samtliga anställda.

Den ordinarie timlönen har ökat snabbare för kvinnorna än för männen (år 2008 var det tvärtom), 10,4 procent för kvinnorna och 4,3 procent för männen. Den totala timlönen har ökat med 10,3 procent för kvinnorna och 3,7 procent för männen. Även absolut sett (i euro och cent) har kvinnornas timlöner ökat nästan dubbelt mer än männens, den ordinarie timlönen har ökat med 1,44 euro för kvinnorna och 0,74 euro för männen, medan den totala timlönen har ökat med 1,48 euro för kvinnorna och 0,68 euro för männen.

Tabell 3: Genomsnittlig timlön, samtliga anställda

BRANSCH Yrkeskod	Antal anställda	Andel kvinnor %	Andel män %	Vecko-arbetstid tim	Timlön, ordinarie arbetstid			Total timlön			Medel-ålder
					Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	Totalt euro	Kvinnor euro	Män euro	
ALLA BRANSCHER	**5 900**	**43,7**	**56,3**	**32,4**	**16,80**	**15,31**	**17,97**	**17,52**	**15,95**	**18,75**	**41**
Ledning	724	31,6	68,4	36,6	28,58	24,75	30,31	29,45	25,22	31,37	47
Förmän	393	32,1	67,9	36,0	21,20	19,55	21,97	21,90	19,83	22,88	42
Operativ pers.	4 030	41,5	58,5	32,0	14,71	13,88	15,31	15,44	14,59	16,04	39
Servicepers.	343	59,8	40,2	26,0	12,56	12,41	12,80	13,38	13,42	13,33	42
Adm. personal	410	84,1	15,9	32,3	17,16	16,83	19,04	17,39	17,04	19,37	45
TILLVERKNINGS-INDUSTRI	**821**	**30,8**	**69,2**	**34,8**	**15,66**	**14,78**	**16,05**	**16,36**	**15,21**	**16,87**	**42**
Ledning	91	19,8	80,2	38,8	28,41	25,51	29,10	29,89	26,67	30,65	48
Förmän	66	18,2	81,8	37,8	19,36	20,78	19,05	20,21	21,51	19,94	42
Operativ pers.	542	28,4	71,6	33,9	13,55	13,22	13,68	14,14	13,58	14,36	40
Servicepers.	73	42,5	57,5	33,0	12,31	13,13	11,71	12,86	13,34	12,51	41
Adm. personal	49	77,6	22,4	36,3	16,90	16,16	19,62	17,44	16,65	20,36	45
ENERGI- OCH VATTEN FÖRSÖRJNING	**135**	**14,1**	**85,9**	**34,5**	**20,42**	**17,15**	**21,01**	**21,18**	**17,16**	**21,90**	**43**
Ledning	21	19,0	81,0	36,9	29,70	..	..	30,66	..	..	50
Förmän	17	5,9	94,1	38,3	21,06	..	..	21,41	..	..	40
Operativ pers.	82	3,7	96,3	33,3	18,51	..	..	19,43	..	..	42
Servicepers.	3	66,7	33,3	23,3	..	..	..	..	..	..	44
Adm. personal	12	75,0	25,0	36,2	..	..	..	..	..	..	41
BYGGVERKSAMHET	**562**	**7,5**	**92,5**	**35,5**	**15,94**	**15,54**	**15,97**	**16,34**	**15,62**	**16,40**	**40**
Ledning	30	10,0	90,0	38,8	24,41	..	..	24,97	..	..	48
Förmän	37	8,1	91,9	38,5	21,33	..	..	21,61	..	..	42
Operativ pers.	460	1,7	98,3	35,3	15,01	11,61	15,07	15,44	11,64	15,50	39
Servicepers.	6	50,0	50,0	25,4	13,29	..	..	13,29	..	..	37
Adm. personal	29	86,2	13,8	32,2	16,32	..	..	16,38	..	..	43
HANDEL	**896**	**47,0**	**53,0**	**31,4**	**14,10**	**12,39**	**15,65**	**15,08**	**13,55**	**16,47**	**39**
Ledning	79	29,1	70,9	36,1	23,47	19,58	25,22	24,46	20,13	26,40	46
Förmän	24	29,2	70,8	36,6	18,80	16,75	19,81	19,62	17,21	20,80	42
Operativ pers.	693	46,9	53,1	31,0	12,81	11,45	14,03	13,78	12,62	14,82	38
Servicepers.	55	52,7	47,3	24,3	11,91	11,06	12,93	13,61	13,98	13,16	36
Adm. personal	45	82,2	17,8	33,2	15,99	15,66	17,55	16,31	15,90	18,26	45
TRANSPORT OCH MAGASINERING	**1 302**	**51,6**	**48,4**	**31,8**	**18,43**	**16,64**	**20,21**	**19,13**	**17,07**	**21,18**	**43**
Ledning	173	33,5	66,5	36,9	32,36	24,40	36,15	33,68	24,83	37,90	48
Förmän	90	36,7	63,3	33,4	22,64	21,05	23,49	23,27	21,40	24,28	46
Operativ pers.	838	50,2	49,8	30,6	15,40	15,01	15,76	16,08	15,51	16,61	41
Servicepers.	41	61,0	39,0	26,0	14,33	14,01	14,83	14,67	14,38	15,12	44
Adm. personal	160	84,4	15,6	33,0	18,05	17,81	19,36	18,30	18,05	19,64	44
HOTELL- OCH RESTAURANG-VERKSAMHET	**298**	**56,4**	**43,6**	**28,9**	**12,00**	**11,52**	**12,65**	**13,69**	**13,09**	**14,50**	**33**
Ledning	13	15,4	84,6	34,6	20,00	..	..	20,17	..	..	44
Förmän	13	84,6	15,4	35,5	15,46	..	..	15,88	..	..	34
Operativ pers.	223	52,5	47,5	28,8	11,46	10,99	12,03	13,32	12,65	14,12	31
Servicepers.	42	76,2	23,8	26,5	10,75	10,77	10,69	12,67	12,77	12,40	36
Adm. personal	7	85,7	14,3	23,5	15,96	..	..	15,96	..	..	48
FINANSIERING OCH FÖRSÄKRING	**526**	**69,2**	**30,8**	**33,8**	**22,11**	**19,55**	**27,73**	**22,46**	**19,75**	**28,40**	**44**
Ledning	131	50,4	49,6	35,7	32,51	28,89	35,99	33,31	29,33	37,13	48
Förmän	44	70,5	29,5	34,8	23,04	20,33	29,14	23,30	20,38	29,87	38
Operativ pers.	295	75,3	24,7	33,8	18,24	17,18	21,37	18,44	17,34	21,69	43
Servicepers.	32	68,8	31,3	26,4	17,04	..	..	17,24	..	..	48
Adm. personal	24	95,8	4,2	32,7	19,35	..	..	19,59	..	..	48
FÖRETAGSTJÄNSTER	**633**	**44,2**	**55,8**	**32,9**	**18,49**	**16,84**	**19,86**	**19,01**	**17,22**	**20,50**	**40**
Ledning	90	26,7	73,3	36,2	27,85	28,22	27,73	28,32	28,66	28,21	43
Förmän	59	23,7	76,3	37,2	22,89	21,18	23,46	23,57	21,47	24,27	41
Operativ pers.	419	44,9	55,1	33,0	16,83	16,06	17,47	17,37	16,46	18,12	39
Servicepers.	36	75,0	25,0	21,1	11,82	..	..	12,28	..	..	41
Adm. personal	29	93,1	6,9	33,6	17,95	..	..	18,15	..	..	46
ÖVRIGA TJÄNSTER	**727**	**49,4**	**50,6**	**30,2**	**16,33**	**14,26**	**18,67**	**16,94**	**14,90**	**19,24**	**40**
Ledning	96	32,3	67,7	35,8	26,10	21,14	28,62	26,31	21,49	28,75	44
Förmän	43	32,6	67,4	35,3	20,23	16,90	21,70	21,84	16,96	24,00	41
Operativ pers.	478	49,2	50,8	29,9	14,83	13,51	16,33	15,51	14,30	16,89	38
Servicepers.	55	61,8	38,2	24,3	11,94	11,69	12,36	12,47	12,47	12,47	48
Adm. personal	55	81,8	18,2	26,9	15,60	15,34	17,08	15,65	15,40	17,09	44

Heltidsanställdas månads- och timlön per yrkesgrupp

Tabell 4, på sidan 21, presenterar resultaten för heltidsanställda per ISCO-yrkesgrupp (ISCO-2001). I tabellen presenteras utöver löneuppgifter antalet anställda, ålder och veckoarbetstid separat för män och kvinnor. I ISCO-yrkesgrupperingen ingår några relativt detaljerade uppgifter, men de flesta kategorierna består av flera yrken. För mer information angående ISCO-grupper se *bilaga 4*.

Även inom de olika yrkesgrupperna varierar könsfördelningen rätt mycket. Männens andel är stor i många av yrkesgrupperna. Bland *chefer och högre tjänstemän* är männens andel 71 procent, bland *jordbrukare och skogsarbetare* är andelen 79 procent, bland *byggnads-, reparations och tillverkningsarbete* är andelen 95 procent, bland *process- och transportarbetare* är andelen 88 procent och slutligen bland *övriga arbetstagare* där andelen är 74 procent. Könsfördelningen är lite jämnare bland *specialister*, där männens andel är 67 procent, och bland *experter*, där männens andel är 56 procent. Kvinnornas andel av personalstyrkan är störst inom yrkesgruppen *kontorspersonal och personal inom kundservice* där den är ca 76 procent samt *service-, försäljnings- och omsorgspersonal* där den är ca 51 procent. Det bör även observeras att endast 36 procent av samtliga heltidsanställda är kvinnor. Inom den offentliga sektorn är situationen den motsatta, där är cirka 66 procent av de heltidsanställda kvinnor[4].

De högsta lönerna finns inom grupperna *general- och verkställande direktörer*, *chefer för särskilda funktioner* samt *flyg- och hamnbefäl och -ledare*. Andra högt betalda tjänster är *drifts- och verksamhetschefer*, *specialister inom juridik* samt *säkerhets- och kvalitetsinspektörer*. De lägst betalda tjänsterna är grupperna *experter inom konstbranschen, underhållningsartister, idrottare m.fl.*, *biblioteks- och postkontorspersonal m.fl.*, *servicepersonal (personliga tjänster)*, *maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri*, *sjukhus-, vård- och köksbiträden, städare m.fl.* samt *paketerare och andra medhjälpare inom industrin*.

De lägsta löneskillnaderna mellan kvinnor och män finns bland *biblioteks- och postkontorspersonal m.fl.*, *fordonsförare* samt *paketerare och andra medhjälpare inom industrin*. De högsta löneskillnaderna mellan kvinnor och män hittar vi däremot bland *säkerhets- och kvalitetsinspektörer* samt *el-, tele- och elektronikmontörer och -reparatörer*. Inom gruppen *biblioteks- och postkontorspersonal m.fl.* uppvisar kvinnorna en högre genomsnittlig månadsinkomst än männen, både för ordinarie förtjänst och för total förtjänst. Det kan noteras att det kommer flertalet yrkesgrupper där kvinnorna har högre lön, men där antalet kvinnor eller män är för litet för att särredovisas.

[4] För mer information, se publikationen: *Löner för offentligt anställda på Åland.*

Tabell 4: Heltidsanställdas månads- och timlön per yrkesgrupp

Yrkesgrupp (ISCO)	Kön	Antalet observationer	Vecko-arbetstid tim	Timlön, ordinarie arbetstid	Total timlön	Månadslön, ordinarie arbetstid	Total månadslön	Ålder
SAMTLIGA HELTIDSANSTÄLLDA								
	Totalt	**4 118**	**38,3**	**18,15**	**18,69**	**3 003**	**3 118**	**41**
	Kvinnor	**1 468**	**37,7**	**16,51**	**16,90**	**2 697**	**2 770**	**43**
	Män	**2 650**	**38,6**	**19,04**	**19,67**	**3 170**	**3 308**	**41**
1 CHEFER OCH HÖGRE TJÄNSTEMÄN								
	Totalt	**651**	**37,9**	**29,21**	**30,15**	**4 790**	**4 962**	**46**
	Kvinnor	**187**	**37,5**	**25,22**	**25,72**	**4 106**	**4 195**	**45**
	Män	**464**	**38,0**	**30,76**	**31,88**	**5 057**	**5 261**	**47**
Generaldirektörer och VD								
	Totalt	144	38,3	33,09	34,67	5 459	5 729	48
	Kvinnor	14	37,3	..	..	..	..	45
	Män	130	38,4	..	..	..	..	49
Drifts- och verksamhetschefer								
	Totalt	36	38,4	25,61	26,33	4 256	4 411	47
	Kvinnor	2	36,9	..	..	..	..	42
	Män	34	38,4	..	..	..	..	47
Chefer för särskilda funktioner								
	Totalt	471	37,7	28,04	28,77	4 581	4 718	45
	Kvinnor	171	37,6	25,34	25,82	4 129	4 215	45
	Män	300	37,7	29,60	30,47	4 843	5 009	45
2 SPECIALISTER								
	Totalt	**452**	**37,6**	**20,89**	**21,29**	**3 410**	**3 501**	**38**
	Kvinnor	**150**	**37,5**	**18,88**	**19,22**	**3 075**	**3 139**	**39**
	Män	**302**	**37,6**	**21,94**	**22,37**	**3 584**	**3 690**	**38**
Dataspecialister								
	Totalt	231	37,6	21,77	22,06	3 550	3 640	37
	Kvinnor	31	37,4	20,44	20,55	3 327	3 349	41
	Män	200	37,6	21,97	22,28	3 583	3 683	36
Arkitekter och övriga specialister inom teknik								
	Totalt	12	38,7	21,65	21,77	3 632	3 658	45
	Kvinnor	-	-	-	-	-	-	-
	Män	12	38,7	21,65	21,77	3 632	3 658	45
Specialister inom agrikultur och forstvetenskaper m.fl.								
	Totalt	8	38,4	20,26	21,37	3 385	3 566	41
	Kvinnor	1	37,5	..	..	..	..	45
	Män	7	38,6	..	..	..	..	41
Läkare, provisorer och övriga hälso- och sjukvårdsspecialister	Totalt	16	38,5	20,50	20,64	3 419	3 441	42
	Kvinnor	10	38,6	..	..	..	..	39
	Män	6	38,1	..	..	..	..	45
Specialister inom affärslivet och organisationer	Totalt	100	37,4	20,32	20,58	3 302	3 358	41
	Kvinnor	60	37,3	18,65	18,86	3 026	3 074	40
	Män	40	37,4	22,75	23,08	3 702	3 770	42
Specialister inom juridik								
	Totalt	19	37,4	25,23	27,27	4 097	4 429	34
	Kvinnor	10	37,3	24,34	26,39	3 950	4 283	35
	Män	9	37,4	26,11	28,14	4 243	4 573	34
Journalister, konstnärer m.fl.								
	Totalt	66	37,4	17,55	17,96	2 852	2 937	38
	Kvinnor	38	37,4	17,17	17,42	2 791	2 842	38
	Män	28	37,5	18,08	18,73	2 939	3 071	39
3 EXPERTER								
	Totalt	**619**	**37,8**	**19,52**	**20,06**	**3 197**	**3 316**	**41**
	Kvinnor	**275**	**37,4**	**17,65**	**18,01**	**2 858**	**2 925**	**43**
	Män	**344**	**38,1**	**21,01**	**21,68**	**3 466**	**3 626**	**40**
Experter inom fysik, kemi och teknik								
	Totalt	98	38,8	20,43	21,67	3 446	3 686	43
	Kvinnor	11	37,4	16,94	17,05	2 750	2 767	41
	Män	87	39,0	20,92	22,32	3 544	3 816	43
Persondatorkonsulent och dataoperatörer m.fl.								
	Totalt	102	37,7	18,14	18,59	2 970	3 162	36
	Kvinnor	24	37,8	17,07	17,32	2 804	2 853	39
	Män	78	37,6	18,44	18,93	3 016	3 248	35
Ljud- och bildtekniker								
	Totalt	7	37,2	18,35	18,50	2 964	3 039	40
	Kvinnor	1	37,5	..	..	..	..	21
	Män	6	37,2	..	..	..	..	44

Tabell 4: Heltidsanställdas månads- och timlön per yrkesgrupp (forts.)

Yrkesgrupp (ISCO)	Kön	Antalet observationer	Vecko-arbetstid tim	Timlön, ordinarie arbetstid	Total timlön	Månadslön, ordinarie arbetstid	Total månadslön	Ålder
Flyg- och hamnbefäl och -ledare								
	Totalt	28	37,5	27,13	27,24	4 420	4 438	42
	Kvinnor	1	37,5	..	..	..	..	41
	Män	27	37,5	..	..	..	..	42
Säkerhets- och kvalitetsinspektörer								
	Totalt	33	38,6	25,56	25,97	4 233	4 315	44
	Kvinnor	9	41,1	14,70	15,05	2 604	2 723	43
	Män	24	37,7	29,46	29,88	4 817	4 885	44
Experter inom agrikultur och forstvetenskaper	Totalt	8	37,4	16,99	17,65	2 762	2 874	39
	Kvinnor	8	37,4	16,99	17,65	2 762	2 874	39
	Män	-	-	-	-	-	-	-
Sjuksköterare, barnmorskor m.fl.								
	Totalt	15	37,0	18,48	18,93	2 970	3 043	46
	Kvinnor	11	36,6	..	..	..	..	46
	Män	4	38,0	..	..	..	..	48
Experter inom försäljning och finansiering								
	Totalt	177	37,2	20,45	20,85	3 305	3 378	42
	Kvinnor	111	37,1	18,48	18,82	2 975	3 032	42
	Män	66	37,4	23,46	23,95	3 809	3 906	42
Administrativa tjänstemän								
	Totalt	112	37,2	18,32	18,71	2 961	3 040	45
	Kvinnor	85	37,1	18,05	18,49	2 907	2 994	46
	Män	27	37,6	19,15	19,41	3 130	3 182	40
Handledare m.fl. inom socialsektorn								
	Totalt	7	37,0	14,87	14,87	2 382	2 382	40
	Kvinnor	6	37,0	..	..	..	..	42
	Män	1	37,0	..	..	..	..	29
Experter inom konstbranschen, underhållningsartister, idrottare m.fl.	Totalt	25	40,0	12,09	12,90	2 101	2 242	29
	Kvinnor	5	40,0	..	..	..	..	34
	Män	20	40,0	..	..	..	..	27
Församlingsarbetare								
	Totalt	7	38,1	14,11	14,33	2 338	2 374	54
	Kvinnor	3	38,0	..	..	..	..	53
	Män	4	38,2	..	..	..	..	54
4 KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL INOM KUNDSERVICE								
	Totalt	**579**	**37,7**	**15,83**	**16,06**	**2 592**	**2 648**	**43**
	Kvinnor	**442**	**37,7**	**15,54**	**15,71**	**2 543**	**2 579**	**44**
	Män	**137**	**37,8**	**16,80**	**17,26**	**2 757**	**2 880**	**40**
Sekreterare, textbehandlare m.fl.								
	Totalt	154	37,9	16,50	16,74	2 714	2 779	45
	Kvinnor	120	37,7	16,25	16,40	2 664	2 702	46
	Män	34	38,3	17,44	18,00	2 901	3 067	41
Löneräknare, försäkringshandläggare m.fl.								
	Totalt	30	37,2	17,09	17,38	2 761	2 818	44
	Kvinnor	27	37,1	..	..	..	..	44
	Män	3	37,9	..	..	..	..	50
Kontorstjänstemän inom transport och lager								
	Totalt	44	37,8	17,16	17,31	2 814	2 872	43
	Kvinnor	21	38,0	..	..	..	..	43
	Män	23	37,6	..	..	..	..	44
Biblioteks- och postkontorspersonal m.fl.								
	Totalt	40	37,4	13,26	13,48	2 154	2 264	41
	Kvinnor	17	37,2	13,39	13,60	2 165	2 265	47
	Män	23	37,5	13,17	13,38	2 146	2 263	35
Personal i kundservicearbete inom penningtrafik								
	Totalt	143	37,3	15,43	15,68	2 503	2 552	43
	Kvinnor	113	37,3	15,60	15,68	2 526	2 546	45
	Män	30	37,6	14,76	15,66	2 413	2 577	35
Övrig personal i kundservice								
	Totalt	168	38,0	15,51	15,76	2 559	2 599	41
	Kvinnor	144	38,1	14,87	15,11	2 458	2 498	41
	Män	24	37,5	19,52	19,77	3 187	3 225	43
5 SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL								
	Totalt	**509**	**38,2**	**13,64**	**14,30**	**2 259**	**2 387**	**39**
	Kvinnor	**262**	**37,9**	**12,53**	**13,24**	**2 060**	**2 185**	**40**
	Män	**247**	**38,5**	**14,82**	**15,43**	**2 470**	**2 600**	**39**

Tabell 4: Heltidsanställdas månads- och timlön per yrkesgrupp (forts.)

Yrkesgrupp (ISCO)	Kön	Antalet observationer	Vecko-arbetstid tim	Timlön, ordinarie arbetstid	Total timlön	Månadslön, ordinarie arbetstid	Total månadslön	Ålder
Personal inom resetjänster								
	Totalt	18	37,6	16,82	16,92	2 748	2 764	46
	Kvinnor	11	37,5	14,60	14,80	2 379	2 411	44
	Män	7	37,7	19,16	19,16	3 137	3 137	49
Restaurang- och storhushållspersonal								
	Totalt	111	39,3	12,92	14,09	2 206	2 426	33
	Kvinnor	56	38,1	12,55	13,50	2 078	2 244	34
	Män	55	40,6	13,30	14,70	2 336	2 611	32
Primärskötare, närvårdare, barnskötare hemvårdare m.fl.	Totalt	22	37,7	13,14	14,12	2 162	2 337	47
	Kvinnor	22	37,7	13,14	14,12	2 162	2 337	47
	Män	-	-	-	-	-	-	-
Servicepersonal (personliga tjänster)								
	Totalt	12	37,9	12,76	13,39	2 094	2 205	35
	Kvinnor	9	37,5	..	..	..	..	36
	Män	3	39,1	..	..	..	..	31
Säkerhets- och bevakningspersonal								
	Totalt	6	38,4	13,62	15,34	2 268	2 571	31
	Kvinnor	2	36,9	..	..	..	..	36
	Män	4	39,2	..	..	..	..	29
Försäljare, varudemonstratörer och modeller								
	Totalt	340	37,9	13,79	14,27	2 265	2 364	41
	Kvinnor	162	37,9	12,25	12,89	2 012	2 127	41
	Män	178	37,8	15,19	15,53	2 496	2 579	41
6 JORDBRUKARE, SKOGSARBETARE, FISKODLARE, FISKARE M.FL.								
	Totalt	**48**	**39,2**	**12,82**	**13,56**	**2 170**	**2 338**	**38**
	Kvinnor	**10**	**37,2**	**11,12**	**12,32**	**1 783**	**1 964**	**34**
	Män	**38**	**39,8**	**13,29**	**13,90**	**2 276**	**2 440**	**39**
7 BYGGNADS- REPARATIONS- OCH TILLVERKNINGSARBETE								
	Totalt	**566**	**39,0**	**15,39**	**15,70**	**2 605**	**2 676**	**40**
	Kvinnor	**27**	**38,1**	**13,89**	**13,90**	**2 306**	**2 319**	**40**
	Män	**539**	**39,0**	**15,45**	**15,78**	**2 618**	**2 691**	**40**
Byggnadsarbetare m.fl.								
	Totalt	157	39,5	15,57	15,97	2 677	2 748	39
	Kvinnor	1	40,0	..	..	..	..	33
	Män	156	39,5	..	..	..	..	39
Byggnadshantverkare								
	Totalt	66	39,9	16,27	16,45	2 824	2 880	39
	Kvinnor	-	-	-	-	-	-	-
	Män	66	39,9	16,27	16,45	2 824	2 880	39
Målare och saneringsarbete								
	Totalt	19	37,8	14,52	14,55	2 382	2 391	38
	Kvinnor	-	-	-	-	-	-	-
	Män	19	37,8	14,52	14,55	2 382	2 391	38
Gjuteriarbetare, svetsare, plåtslagare m.fl.								
	Totalt	21	39,1	15,30	15,48	2 594	2 628	39
	Kvinnor	-	-	-	-	-	-	-
	Män	21	39,1	15,30	15,48	2 594	2 628	39
Maskinmontörer och reparatörer								
	Totalt	93	39,0	14,80	15,22	2 510	2 614	41
	Kvinnor	-	-	-	-	-	-	-
	Män	93	39,0	14,80	15,22	2 510	2 614	41
El-, tele- och elektronikmontörer och -reparatörer								
	Totalt	115	37,8	16,16	16,31	2 653	2 695	40
	Kvinnor	9	37,5	12,14	12,14	1 978	1 978	35
	Män	106	37,8	16,48	16,65	2 707	2 753	41
Litografer, texttryckare m.fl.								
	Totalt	27	37,7	13,67	13,96	2 233	2 329	39
	Kvinnor	11	37,5	13,66	13,67	2 221	2 223	46
	Män	16	37,8	13,67	14,15	2 242	2 399	34
Slaktare, bagare, mejerister m.fl.								
	Totalt	30	39,0	16,07	16,84	2 730	2 917	44
	Kvinnor	6	40,0	..	..	..	..	38
	Män	24	38,7	..	..	..	..	45
Trävaruhanterare, snickare m.fl.								
	Totalt	38	39,3	13,65	13,86	2 330	2 370	37
	Kvinnor	-	-	-	-	-	-	-
	Män	38	39,3	13,65	13,86	2 330	2 370	37

Tabell 4: Heltidsanställdas månads- och timlön per yrkesgrupp (forts.)

Yrkesgrupp (ISCO)	Kön	Antalet observationer	Vecko-arbetstid tim	Timlön, ordinarie arbetstid	Total timlön	Månadslön, ordinarie arbetstid	Total månadslön	Ålder
8 PROCESS- OCH TRANSPORTARBETARE								
	Totalt	**490**	**39,5**	**13,48**	**14,11**	**2 313**	**2 468**	**41**
	Kvinnor	**61**	**38,3**	**11,95**	**12,43**	**1 985**	**2 069**	**44**
	Män	**429**	**39,7**	**13,69**	**14,34**	**2 357**	**2 521**	**40**
Processarbetare (träförädling och papperstillv.)								
	Totalt	16	40,3	12,89	13,10	2 262	2 306	40
	Kvinnor	-	-	-	-	-	-	-
	Män	16	40,3	12,89	13,10	2 262	2 306	40
Maskinoperatörer, gummi- och plastindustri								
	Totalt	89	39,7	14,78	15,52	2 558	2 701	40
	Kvinnor	18	38,3	14,16	14,37	2 362	2 398	48
	Män	71	40,1	14,94	15,81	2 607	2 778	38
Tryckare och efterbehandlare samt maskinoperatörer (pappersvaror)	Totalt	10	39,6	14,43	14,53	2 478	2 494	42
	Kvinnor	1	37,5	..	..	..	..	33
	Män	9	39,8	..	..	..	..	43
Maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri								
	Totalt	49	39,4	9,86	10,67	1 680	1 822	36
	Kvinnor	21	39,2	9,61	10,28	1 627	1 747	39
	Män	28	39,5	10,07	10,98	1 722	1 882	35
Maskinoperatörer, livsmedelsindustri m.m.								
	Totalt	69	38,0	13,40	14,54	2 223	2 426	40
	Kvinnor	13	37,4	11,63	12,40	1 889	2 024	47
	Män	56	38,1	13,81	15,03	2 299	2 518	39
Övriga maskinoperatörer och montörer								
	Totalt	12	37,1	14,83	15,46	2 399	2 503	36
	Kvinnor	-	-	-	-	-	-	-
	Män	12	37,1	14,83	15,46	2 399	2 503	36
Fordonsförare								
	Totalt	200	39,6	13,75	14,28	2 360	2 547	42
	Kvinnor	7	37,8	14,36	14,40	2 358	2 365	47
	Män	193	39,7	13,73	14,28	2 360	2 553	42
Arbetsmaskinförare								
	Totalt	45	41,1	13,61	13,86	2 420	2 485	40
	Kvinnor	1	36,7	..	..	..	..	41
	Män	44	41,2	..	..	..	..	40
9 ÖVRIGA ARBETSTAGARE								
	Totalt	**204**	**38,8**	**12,82**	**13,31**	**2 150**	**2 256**	**42**
	Kvinnor	**54**	**38,4**	**11,81**	**12,13**	**1 970**	**2 042**	**43**
	Män	**150**	**38,9**	**13,18**	**13,72**	**2 213**	**2 331**	**41**
Sjukhus-, vård- och köksbiträden, städare m.fl.								
	Totalt	49	38,2	11,25	12,05	1 865	2 010	42
	Kvinnor	32	38,9	11,23	11,64	1 888	1 977	44
	Män	17	36,9	11,29	12,77	1 824	2 068	37
Fastighetspersonal och fönsterputsare m.fl.								
	Totalt	26	38,6	13,85	14,43	2 317	2 435	45
	Kvinnor	1	37,5	..	..	..	..	64
	Män	25	38,6	..	..	..	..	45
Bud, vaktmästare och mätaravläsare								
	Totalt	18	37,3	14,17	14,23	2 294	2 307	50
	Kvinnor	3	38,2	..	..	..	..	53
	Män	15	37,1	..	..	..	..	49
Paketerare och andra medhjälpare inom industrin								
	Totalt	21	37,8	13,01	13,17	2 140	2 169	39
	Kvinnor	9	37,4	12,96	13,16	2 114	2 152	39
	Män	12	38,2	13,04	13,18	2 159	2 181	40
Godshanterare, lagerarbetare m.fl.								
	Totalt	90	39,8	13,03	13,47	2 229	2 347	40
	Kvinnor	9	37,9	12,78	13,01	2 117	2 197	38
	Män	81	40,0	13,06	13,51	2 241	2 362	40

Deltidsanställdas månads- och timlön per yrkesgrupp

Tabell 5 på nästa sida presenterar deltidsanställdas månads- och timlöner per ISCO-yrkesgrupp. Den kortaste arbetsveckan har *övriga arbetstagare*, följt av *service-, försäljnings- och omsorgspersonal*. Den längsta arbetsveckan finns inom gruppen *chefer och högre tjänstemän* samt *specialister*.

Chefer och högre tjänstemän har både den högsta timlönen och den högsta månadslönen. De lägsta timlönerna och månadslönerna finns hos *service-, försäljnings- och omsorgspersonal* samt *övriga arbetstagare*.

Det framgår av underlagsmaterialet att deltidsarbete, mindre än 33,5 timmar per vecka, till största delen utförs av kvinnor. Av samtliga deltidsanställda är ca 62 procent kvinnor och 38 procent män. Den största andelen deltidsanställda finns inom huvudyrkesgruppen *övriga arbetstagare* med ca 56 procent deltidsarbetare. Även inom grupperna *kontorspersonal och personal inom kundservice*, *service-, försäljnings- och omsorgspersona*l samt *jordbrukare, skogsarbetare m.fl.* är andelen deltidsanställda hög (mer än 40 procent). Totalt sett deltidsarbetar 30 procent av löntagarna i undersökningen, medan resterande 70 procent heltidsarbetar.

Lönerelationerna mellan könen tycks vara mycket jämlika bland de deltidsanställda. Kvinnornas ordinarie timlön motsvarar 99 procent av männens, medan kvinnornas totala timlön motsvarar 96 procent av männens. Bland månadsinkomsterna har kvinnorna i flera fall högre ordinarie månadsinkomster än männen, vilket bland annat kan förklaras med att kvinnorna i de huvudyrkesgrupperna har högre veckoarbetstid än männen.

Men när det gäller timlön så är det bara i yrkesgrupperna *chefer och högre tjänstemän* samt *kontorspersonal och personal inom kundservice* som kvinnorna har högre ordinarie timlön och högre total timlön än männen.

Tabell 5: Deltidsanställdas månads- och timlön per yrkesgrupp

Yrkesgrupp (ISCO)	Kön	Antalet observationer	Vecko-arbetstid tim	Timlön, ordinarie arbetstid	Total timlön	Månadslön, ordinarie arbetstid	Total månadslön	Ålder
SAMTLIGA DELTIDSANSTÄLLDA								
	Totalt	1 782	19,9	13,91	15,00	1 200	1 286	39
	Kvinnor	1 110	19,8	13,86	14,79	1 218	1 292	40
	Män	672	20,0	13,99	15,35	1 168	1 277	38
1 CHEFER OCH HÖGRE TJÄNSTEMÄN								
	Totalt	55	27,2	21,75	21,99	2 397	2 439	51
	Kvinnor	36	28,0	22,12	22,37	2 632	2 665	49
	Män	19	25,8	21,10	21,32	1 992	2 048	56
2 SPECIALISTER								
	Totalt	116	24,1	19,97	20,26	2 050	2 075	44
	Kvinnor	85	25,4	19,51	19,78	2 119	2 141	44
	Män	31	20,5	21,19	21,54	1 865	1 898	45
3 EXPERTER								
	Totalt	172	19,2	17,16	17,81	1 440	1 531	42
	Kvinnor	129	19,8	16,54	16,88	1 447	1 504	42
	Män	43	17,4	18,95	20,47	1 419	1 607	43
4 KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL INOM KUNDSERVICE	**Totalt**	390	20,5	14,66	15,44	1 283	1 354	40
	Kvinnor	325	21,1	14,92	15,56	1 352	1 408	41
	Män	65	17,2	13,24	14,79	910	1 062	38
5 SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL	**Totalt**	375	17,6	11,02	12,95	841	963	35
	Kvinnor	285	18,4	11,01	12,57	879	987	37
	Män	90	14,9	11,04	14,21	715	880	30
6 JORDBRUKARE, SKOGSARBETARE M.FL.								
	Totalt	35	22,4	15,23	15,96	992	1 077	39
	Kvinnor	9	19,4	10,53	11,73	905	1 012	38
	Män	26	23,5	16,92	17,47	1 023	1 101	40
7 BYGGNADS-, REPARATIONS- OCH TILLVERKNINGSARBETE	**Totalt**	169	22,1	14,11	15,10	1 373	1 450	37
	Kvinnor	16	17,1	13,40	13,77	1 018	1 049	43
	Män	153	22,6	14,19	15,24	1 411	1 493	37
8 PROCESS- OCH TRANSPORTARBETARE								
	Totalt	215	22,4	12,31	13,34	1 165	1 260	41
	Kvinnor	64	23,4	12,24	12,78	1 206	1 268	40
	Män	151	22,1	12,33	13,55	1 149	1 257	41
9 ÖVRIGA ARBETSTAGARE								
	Totalt	255	16,1	11,69	12,90	805	891	38
	Kvinnor	161	15,0	11,46	12,83	739	831	40
	Män	94	18,2	12,09	13,02	925	1 002	35

Utbildning lönar sig

I **tabell 6** redovisas medellönen enligt utbildningsnivå. Löneuppgifterna som redovisas är veckoarbetstiden, ordinarie och total timlön, ordinarie och total månadslön samt ålder för heltidsanställd personal. Uppgifterna om utbildningsnivå är hämtade från Statistikcentralens examensregister, som tyvärr saknar en stor del examina avlagda i utlandet. Detta innebär till exempel att många examina avlagda i Sverige inte finns med.

Tabellen visar att utbildning lönar sig, ju högre utbildningsnivå desto högre medellön har personerna i underlagsmaterialet. Högst total månadslön hade personer med *högre högskoleutbildning*, med 4 235 euro. Personer med utbildning på *gymnasialstadiet* hade en total månadslön på 2 941 euro medan personer med *lägre högskoleutbildning* hade 3 632 euro. Personer vars uppgift om utbildningsnivån saknades hade lägst total månadslön, med 2 880 euro, vilket tyder på att de i genomsnitt hade relativt låg utbildningsnivå.

Tabell 6: Heltidsanställdas månads- och timlön per utbildningsnivå

Utbildningsnivå	Kön	Antalet observationer	Vecko-arbetstid tim	Timlön, ordinarie arbetstid	Total timlön	Månadslön, ordinarie arbetstid	Total månadslön	Ålder
Samtliga heltidsanställda								
	Totalt	**4 118**	**38,3**	**18,15**	**18,69**	**3 003**	**3 118**	**41**
	Kvinnor	**1 468**	**37,7**	**16,51**	**16,90**	**2 697**	**2 770**	**43**
	Män	**2 650**	**38,6**	**19,04**	**19,67**	**3 170**	**3 308**	**41**
Gymnasialstadieutbildning								
	Totalt	1 467	38,3	16,97	17,55	2 820	2 941	40
	Kvinnor	494	37,6	15,44	15,81	2 517	2 584	43
	Män	973	38,7	17,76	18,43	2 974	3 123	39
Lägsta högre utbildning								
	Totalt	3	37,5	..	..	..	..	40
	Kvinnor	2	37,5	..	..	..	..	35
	Män	1	37,5	..	..	..	..	49
Lägre högskoleutbildning								
	Totalt	445	37,6	21,63	22,04	3 532	3 632	46
	Kvinnor	211	37,3	18,77	19,05	3 042	3 103	46
	Män	234	37,9	24,21	24,74	3 973	4 108	47
Högre högskoleutbildning								
	Totalt	412	37,7	25,11	25,77	4 107	4 235	41
	Kvinnor	139	37,6	20,05	20,55	3 271	3 362	38
	Män	273	37,8	27,73	28,47	4 539	4 686	42
Forskarutbildning								
	Totalt	3	37,3	..	..	..	..	42
	Kvinnor	1	37,5	..	..	..	..	56
	Män	2	37,3	..	..	..	..	35
Grundskoleexamen / okänd utbildning								
	Totalt	1 788	38,5	16,66	17,18	2 770	2 880	41
	Kvinnor	621	37,9	15,79	16,22	2 592	2 671	42
	Män	1 167	38,7	17,10	17,67	2 860	2 987	40

Längden på arbetsförhållandet och dess inverkan på lönen

En aspekt av löneutveckling är att studera hur lönen förändras i takt med att arbetsförhållandet fortskrider, det vill säga hur arbetsförhållandets längd inverkar på lönenivån. **Tabell 7** på nästa sida visar den totala månadslönen och totala timlönen för heltidsanställda fördelat på arbetsförhållandets längd. Uppgiften om arbetsförhållandet är tagen från anställningsdatum (det datum då man anställdes vid företaget).

Tabellen visar att lönenivån korrelerar med arbetsförhållandets längd, i de flesta fall stiger lönen för ett längre arbetsförhållande. För samtliga heltidsanställda som varit anställda två år eller mindre var den genomsnittliga totala månadslönen 2 693 euro, medan den för de som varit anställda elva år eller mer var 3 491 euro, en skillnad på 29,6 procent av lönen för de som varit anställda två år eller mindre. Den totala timlönen för dem som varit anställda två år eller mindre var 15,98 euro, medan den för de som varit anställda längre än elva år var 21,02 euro, en skillnad på 31,5 procent.

I euro och cent syns utvecklingen mest för gruppen *specialister*. För *specialister* som varit anställda två år eller mindre var den genomsnittliga totala månadslönen 3 127 euro medan den för de som varit anställda elva år eller mer var 4 094 euro, en skillnad på 768 euro, eller ca 24,5 procent. Den totala timlönen varierar mellan 18,99 euro (0-2 år anställda) till 25,19 euro (mer än 11 år anställda).

Procentuellt sett varierar lönen minst för anställda inom grupperna *chefer och högre tjänstemän*. För *chefer och högre tjänstemän* anställda två år eller mindre var den genomsnittliga totala månadslönen 4 837 euro och timlönen 29,50 euro medan den totala månadslönen för de som varit anställda elva år eller mer var 5 178 euro och timlönen 31,42 euro, en skillnad på 7,0 procent respektive 6,5 procent.

För att åskådliggöra skillnaderna mellan kvinnor och män är det mest överskådligt att använda sig av samtliga heltidsanställda. För kvinnor som varit anställda två år eller mindre var den totala månadslönen 2 424 euro medan den för de som varit anställda elva år eller mer var 3 022 euro, en skillnad på 24,7 procent. För män som varit anställda två år eller mindre var den totala månadslönen 2 841 euro medan den för de som varit anställda elva år eller mer 3 760 euro, en skillnad på 32,3 procent.

Tabell 7: Genomsnittlig totallön efter arbetsförhållandets längd (heltidsanställda)

BRANSCH Yrkeskod	Antal anställda	Andel kvinnor	Andel män	Vecko-arbetstid	Total månadslön, euro			Total timlön, euro			Medel-ålder
		%	%	tim	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	
SAMTLIGA HELTIDSANSTÄLLDA	**4 118**	**35,6**	**64,4**	**38,3**	**3 118**	**2 770**	**3 308**	**18,69**	**16,90**	**19,67**	**41**
0-2 år	1 052	35,3	64,7	38,7	2 693	2 424	2 841	15,98	14,68	16,69	34
3-4 år	719	37,7	62,3	38,2	3 039	2 762	3 204	18,28	16,82	19,15	37
5-6 år	444	34,0	66,0	38,1	3 150	2 838	3 305	18,80	17,30	19,54	39
7-8 år	259	35,5	64,5	38,0	3 123	2 889	3 252	18,83	17,69	19,47	41
9-10 år	240	29,2	70,8	38,1	3 232	2 712	3 452	19,45	16,56	20,67	44
11+ år	1 357	37,1	62,9	38,0	3 491	3 022	3 760	21,02	18,54	22,44	50
Uppgift saknas	47	21,3	78,7	38,1	2 788	2 459	2 870	16,69	14,91	17,13	41
1 CHEFER OCH HÖGRE TJÄNSTEMÄN	**651**	**28,7**	**71,3**	**37,9**	**4 962**	**4 195**	**5 261**	**30,15**	**25,72**	**31,88**	**46**
0-2 år	80	31,3	68,8	37,9	4 837	3 841	5 309	29,50	23,35	32,41	43
3-4 år	101	31,7	68,3	37,6	4 690	4 343	4 841	28,64	26,54	29,56	40
5-6 år	69	33,3	66,7	37,7	4 819	4 194	5 132	29,06	25,59	30,80	41
7-8 år	39	35,9	64,1	37,8	5 097	4 464	5 449	30,99	27,18	33,12	41
9-10 år	38	15,8	84,2	37,5	5 076	..	..	31,15	..	..	44
11+ år	312	26,9	73,1	38,0	5 178	4 278	5 491	31,42	26,37	33,17	51
Uppgift saknas	12	25,0	75,0	38,1	3 198	..	..	19,11	..	..	46
2 SPECIALISTER	**452**	**33,2**	**66,8**	**37,6**	**3 501**	**3 139**	**3 690**	**21,29**	**19,22**	**22,37**	**38**
0-2 år	137	35,0	65,0	37,7	3 127	2 796	3 317	18,99	17,19	20,03	33
3-4 år	105	30,5	69,5	37,6	3 434	3 064	3 610	20,85	18,67	21,89	36
5-6 år	87	28,7	71,3	37,6	3 695	3 174	3 915	22,38	19,37	23,66	39
7-8 år	28	39,3	60,7	37,6	3 577	..	..	21,88	..	..	38
9-10 år	17	23,5	76,5	37,4	4 094	..	..	25,19	..	..	41
11+ år	78	38,5	61,5	37,5	3 895	3 471	4 149	23,75	21,36	25,19	49
Uppgift saknas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 EXPERTER	**619**	**44,4**	**55,6**	**37,8**	**3 316**	**2 925**	**3 626**	**20,06**	**18,01**	**21,68**	**41**
0-2 år	155	34,8	65,2	37,9	2 994	2 688	3 155	17,98	16,57	18,72	34
3-4 år	123	45,5	54,5	37,8	3 214	2 785	3 564	19,59	17,05	21,66	37
5-6 år	60	46,7	53,3	37,4	3 397	2 833	3 881	20,29	17,57	22,62	40
7-8 år	37	43,2	56,8	37,5	..	..	..	..	..	..	40
9-10 år	42	38,1	61,9	38,2	3 443	..	..	20,67	..	..	45
11+ år	201	51,7	48,3	37,7	3 543	3 083	4 047	21,51	19,03	24,24	49
Uppgift saknas	1	100,0	0,0	37,5	..	..	-	..	..	-	54
4 KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL INOM KUNDSERVICE	**579**	**76,3**	**23,7**	**37,7**	**2 648**	**2 579**	**2 880**	**16,06**	**15,71**	**17,26**	**43**
0-2 år	140	71,4	28,6	37,9	2 430	2 306	2 770	14,70	13,98	16,66	34
3-4 år	115	77,4	22,6	37,7	2 631	2 543	2 950	15,99	15,52	17,67	39
5-6 år	42	78,6	21,4	37,9	2 473	2 512	2 338	14,99	15,29	13,96	37
7-8 år	26	80,8	19,2	37,9	..	..	..	..	..	..	46
9-10 år	25	68,0	32,0	38,0	2 774	..	..	16,36	..	..	45
11+ år	230	78,7	21,3	37,5	2 831	2 791	2 979	17,25	17,04	18,03	51
Uppgift saknas	1	100,0	0,0	37,5	..	..	-	..	..	-	62
5 SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL	**509**	**51,5**	**48,5**	**38,2**	**2 387**	**2 185**	**2 600**	**14,30**	**13,24**	**15,43**	**39**
0-2 år	180	52,8	47,2	39,0	2 265	2 114	2 438	13,27	12,64	14,00	31
3-4 år	75	50,7	49,3	38,1	2 424	2 253	2 605	14,61	13,60	15,67	39
5-6 år	60	46,7	53,3	37,8	2 314	2 203	2 406	14,04	13,29	14,66	39
7-8 år	39	46,2	53,8	37,8	..	..	..	..	..	..	42
9-10 år	26	65,4	34,6	37,3	2 338	2 158	2 742	14,40	13,33	16,81	43
11+ år	124	50,8	49,2	37,5	2 584	2 269	2 887	15,69	13,99	17,33	51
Uppgift saknas	5	60,0	40,0	38,9	..	..	..	..	..	..	33
6 JORDBRUKARE, SKOGS-ARBETARE M.FL.	**48**	**20,8**	**79,2**	**39,2**	**2 338**	**1 964**	**2 440**	**13,56**	**12,32**	**13,90**	**38**
0-2 år	30	26,7	73,3	39,6	2 095	1 918	2 157	12,23	12,24	12,23	31
3-4 år	3	33,3	66,7	39,4	..	..	..	..	..	..	32
5-6 år	2	0,0	100,0	39,6	..	-	..	..	-	..	58
7-8 år	3	0,0	100,0	37,5	..	-	..	..	-	..	56
9-10 år	9	11,1	88,9	38,1	3 043	..	..	16,65	..	..	52
11+ år	1	0,0	100,0	37,5	..	-	..	..	-	..	25
Uppgift saknas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 BYGGNADS-, REPARATIONS- OCH TILLVERKNINGSARBETE	**566**	**4,8**	**95,2**	**39,0**	**2 676**	**2 319**	**2 691**	**15,70**	**13,90**	**15,78**	**40**
0-2 år	141	7,1	92,9	39,2	2 424	1 973	2 454	14,12	11,93	14,27	33
3-4 år	77	2,6	97,4	39,7	2 546	..	..	14,63	..	..	35
5-6 år	49	6,1	93,9	39,8	2 732	..	..	15,67	..	..	35
7-8 år	41	2,4	97,6	38,7	2 681	..	..	15,87	..	..	39
9-10 år	41	2,4	97,6	37,9	2 703	..	..	16,33	..	..	42
11+ år	192	4,7	95,3	38,6	2 904	2 477	2 924	17,17	15,00	17,27	48
Uppgift saknas	25	4,0	96,0	38,2	2 701	..	..	16,17	..	..	40
8 PROCESS- OCH TRANSPORT-ARBETARE	**490**	**12,4**	**87,6**	**39,5**	**2 468**	**2 069**	**2 521**	**14,11**	**12,43**	**14,34**	**41**
0-2 år	126	14,3	85,7	39,8	2 303	1 893	2 363	13,17	11,19	13,47	34
3-4 år	88	9,1	90,9	39,6	2 351	1 963	2 386	13,52	11,56	13,69	35
5-6 år	52	9,6	90,4	39,8	2 462	..	..	13,84	..	..	39
7-8 år	31	9,7	90,3	39,2	..	..	..	..	..	..	38
9-10 år	33	12,1	87,9	39,9	2 678	..	..	15,12	..	..	44
11+ år	158	13,9	86,1	39,1	2 634	2 177	2 709	15,11	13,04	15,45	49
Uppgift saknas	2	50,0	50,0	35,2	..	..	..	..	..	..	33
9 ÖVRIGA ARBETSTAGARE	**204**	**26,5**	**73,5**	**38,8**	**2 256**	**2 042**	**2 331**	**13,31**	**12,13**	**13,72**	**42**
0-2 år	63	20,6	79,4	40,6	2 156	2 133	2 162	12,09	11,93	12,14	36
3-4 år	32	40,6	59,4	38,2	2 128	1 922	2 263	12,75	11,56	13,53	39
5-6 år	25	24,0	76,0	37,6	2 217	1 871	2 310	13,43	11,60	13,93	41
7-8 år	16	50,0	50,0	37,6	2 183	..	..	13,40	..	..	46
9-10 år	15	33,3	66,7	37,9	2 357	..	..	14,10	..	..	44
11+ år	53	17,0	83,0	38,1	2 470	2 268	2 509	14,80	13,47	15,05	50
Uppgift saknas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Högst lön har personer som är chef, man och över 60 år

En annan aspekt av löneutvecklingen är att analysera den genomsnittliga månadsinkomsten efter personens ålder. **Tabell 8** på nästa sida visar den ordinarie månadsinkomsten fördelad efter yrkesgrupp och åldersgrupp. Det är tydligt att ålderns inverkan på lönenivån är betydande, i de yngre åldersgrupperna är löneutvecklingen snabb, för att bli långsammare i de åldersgrupperna över 40 år (i det närmaste stanna av efter 50 år).

Den högsta ordinarie månadsinkomsten har personer i ålder 40-49 år (3 313 euro per månad), den lägsta lönen har personer under 20 år med 1 823 euro per månad. Medellönen för personer i åldern 30-39 år (2 936 euro) är betydligt höger än för personer i åldern 20-29 år (2 296 euro). En förklaring är troligen att man är färdig med utbildningen i denna ålder, en annan förklaring är att man hunnit vara delaktig i arbetslivet en längre tid. Medellönen för de tre äldsta åldersgrupperna är snarlik; 40-49 år (3 313 euro), 50-59 år (3 258 euro) samt över 60 år (3 296 euro).

Den könvisa strukturen följer samma mönster, med undantaget att det är männen i åldern över 60 år som har den högsta medellönen (3 701 euro). Den högsta medellönen har chefer och högre tjänstemän som är över 60 år (5 217 euro), samma sak gäller för männen (5 501 euro). Kvinnliga chefer har högst lön i åldern 50-59 år (4 364 euro).

Intressant är även att notera lönerelationen kvinnor/män för de olika åldersgrupperna, i den yngsta åldersgruppen (under 20 år) har kvinnorna högre lön än männen (kvinnornas lön motsvarar 103 procent av männens lön) medan kvinnorna i den äldsta åldersgruppen (över 60 år) endast har 70 procent av männens lön. Synonymt för dessa två åldersgrupper är dock att antalet observationer är relativt litet (43 personer respektive 239 personer). Även i åldersgruppen 20-29 år är lönerelationen betydligt högre (94 procent) än genomsnittet för samtliga heltidsanställda (85 procent), varefter relationen verkar sjunka ju äldre personen i fråga är.

Tabell 8: Heltidsanställdas ordinarie månadsinkomst efter yrkes- och åldersgrupp

Yrkesgrupp (ISCO)	Kön	Antalet observationer	Totalt	under 20 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	över 60 år
SAMTLIGA HELTIDSANSTÄLLDA									
	Totalt	4 118	3 003	1 823	2 296	2 936	3 313	3 258	3 296
	Kvinnor	1 468	2 697	1 858	2 204	2 631	2 909	2 885	2 599
	Män	2 650	3 170	1 810	2 340	3 074	3 553	3 512	3 701
1 CHEFER OCH HÖGRE TJÄNSTEMÄN									
	Totalt	651	4 790	-	3 337	4 208	4 996	5 034	5 217
	Kvinnor	187	4 106	-	3 486	3 743	4 287	4 364	3 291
	Män	464	5 057	-	3 189	4 377	5 291	5 307	5 501
2 SPECIALISTER									
	Totalt	452	3 410	-	2 772	3 495	3 664	3 477	3 903
	Kvinnor	150	3 075	-	2 642	3 227	3 182	..	..
	Män	302	3 584	-	2 863	3 588	3 937	..	..
3 EXPERTER									
	Totalt	619	3 197	-	2 447	3 169	3 437	3 435	3 413
	Kvinnor	275	2 858	-	2 363	2 730	2 945	3 136	2 860
	Män	344	3 466	-	2 494	3 461	3 837	3 789	3 911
4 KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL INOM KUNDSERVICE	**Totalt**	579	2 592	..	2 188	2 543	2 706	2 727	..
	Kvinnor	442	2 543	..	2 159	2 502	2 607	2 662	..
	Män	137	2 757	..	2 254	2 640	3 082	3 016	..
5 SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL	**Totalt**	509	2 259	1 846	2 016	2 222	2 464	2 401	2 533
	Kvinnor	262	2 060	1 766	1 884	1 980	2 307	2 102	2 188
	Män	247	2 470	1 934	2 130	2 442	2 709	2 748	2 923
6 JORDBRUKARE, SKOGSARBETARE M.FL.									
	Totalt	48	2 170	..	1 929	2 401	1 896	2 584	..
	Kvinnor	10	1 783	-	..	..	..	-	..
	Män	38	2 276	..	..	..	..	2 584	..
7 BYGGNADS-, REPARATIONS- OCH TILLVERKNINGSARBETE	**Totalt**	566	2 605	1 836	2 375	2 597	2 732	2 796	2 658
	Kvinnor	27	2 306	-	2 058	2 470	2 264	2 451	-
	Män	539	2 618	1 836	2 392	2 601	2 750	2 819	2 658
8 PROCESS- OCH TRANSPORTARBETARE									
	Totalt	490	2 313	1 696	2 139	2 278	2 405	2 451	2 384
	Kvinnor	61	1 985	..	1 697	1 935	2 144	2 066	..
	Män	429	2 357	..	2 177	2 310	2 441	2 540	..
9 ÖVRIGA ARBETSTAGARE									
	Totalt	204	2 150	..	1 923	2 142	2 220	2 302	..
	Kvinnor	54	1 970	-	..	1 883	2 075	2 085	..
	Män	150	2 213	..	..	2 264	2 291	2 371	2 178

3.2 Lönerelationen mellan kvinnor och män

Lönerelationen mellan kvinnor och män kan för några branscher och yrkeskategorier utläsas från de tidigare presenterade tabellerna. Jämförelsen av de heltidsanställdas totala månadslöner ger vid handen att kvinnornas löner är 16,3 procent lägre än männens löner. Kvinnornas genomsnittliga veckoarbetstid är även också 2,3 procent kortare än männens. Det går dock inte att fastställa i hur hög grad kvinnor och män har olika lön trots att de utför samma arbete, eftersom arbetsuppgifterna och de kvalifikationer de kräver kan variera också inom de olika yrkesgrupperna inom en bransch. Dessutom bör man ha uppgifter om ålderstillägg för att kunna ta bort dess inverkan på lönerna. För att minska arbetstidens inverkan på löneinkomsterna jämförs nedan samtliga arbetstagares totala timlöner per kön (se tabellerna 9 och 10). **Tabell 9** visar kvinnors totala timlön i relation till mäns totala timlön 2010 enligt bransch och yrkeskod. **Tabell 10** visar kvinnors totala timlön i relation till mäns totala timlön 2010 enlig ISCO-yrkesgrupp.

Tabell 9: Lönerelation enligt bransch och yrkeskod

Kvinnors totala timlön i procent av männens totala timlön 2010, samtliga arbetstagare

	Totalt	Ledning	Förmän	Operativ personal	Service-personal	Admin. personal
Totalt	**85,0**	**80,4**	**86,7**	**91,0**	**100,7**	**88,0**
Tillverkningsindustri	**90,2**	87,0	107,9	94,5	106,6	81,8
Energi- och vattenförsörjning	**78,4**	..	..	..	..	..
Byggverksamhet	**95,2**	..	..	75,1	..	..
Handel	**82,3**	76,2	82,7	85,2	106,2	87,1
Transport och magasinering	**80,6**	65,5	88,2	93,4	95,1	91,9
Hotell- och restaurangverks.	**90,3**	..	..	89,6	103,0	..
Finansiering och försäkring	**69,6**	79,0	68,2	79,9	..	..
Företagstjänster	**84,0**	101,6	88,5	90,9	..	..
Övriga tjänster	**77,4**	74,7	70,7	84,6	100,0	90,1

Tabell 9 visar att de minsta löneskillnaderna finns hos *servicepersonal* inom *övriga tjänster*, följt av *ledning* och *servicepersonal* inom *företagstjänster*. Överlag tycks lönen för yrkesgruppen *servicepersonal* vara jämlik. De största skillnaderna finns hos personal inom *ledning* i branschen *transport och magasinering* samt *förmän* inom *finansiering och försäkring*. I yrkesgrupperna *förmän* och *servicepersonal* inom *tillverkningsindustri*, *servicepersonal* inom *handel*, *hotell- och restaurangverksamhet* samt *övriga tjänster* och *ledning* inom *företagstjänster* har kvinnorna högre län än männen.

Tabell 10: Lönerelation enligt ISCO-yrkesgrupp

Kvinnors totala timlön i procent av männens totala timlön 2010, samtliga arbetstagare

Yrkesgrupp	Lönerelation kvinnor/män	Yrkesgrupp	Lönerelation kvinnor/män
Samtliga arbetskategorier	**85,0**	Service, försäljning och omsorg	85,3
Chefer och högre tjänstemän	80,1	Jordbrukare, skogsarb. m.fl.	77,8
Specialister	87,2	Byggnadsarb., repar. tillverk.	88,5
Experter	81,8	Process- och transportarbetare	89,2
Kontor och kundservice	95,0	Övriga arbetstagare	94,2

Tabell 10 visar att de mest jämställda lönenivåerna finns hos yrkesgruppen *kontorspersonal och personal inom kundservice* samt *övrigt arbete*. De största skillnaderna finns inom yrkesgrupperna *chefer och högre tjänstemän* samt *jordbrukare, skogsarbetare m.fl.*. En utförligare variant av **tabell 10**, indelad i branscher, finns i *bilaga 5*.

3.3 Löneutveckling

På följande sidor illustreras löneutvecklingen på Åland de senaste åren med hjälp av sex diagram. **Figur 1** på sidan 33 visar utvecklingen av den genomsnittliga totalförtjänsten för *heltidsanställd operativ personal*, vars totala förtjänster har stigit från 1999 till 2010 inom alla branscher. Den största ökningen av de totala förtjänsterna mellan år 2008 och år 2010 finns inom branschen *hotell- och restaurangverksamhet*, där ökningen var 7,3 procent. Branschen *energi- och vattenförsörjning* visar en minskning med 2,6 procent.

I **figur 2** visas utvecklingen av de genomsnittliga totala timlönerna för heltidsanställd operativ personal. Timlönen för operativ personal har ökat från 1999 till 2010 inom alla branscher. Mellan år 2008 och 2010 har timlönen ökat mest inom branschen *hotell- och restaurangverksamhet*, där ökningen var 16,6 procent. Inom branschen *energi- och vattenförsörjning* sjönk timlönerna med i genomsnitt 1,5 procent från år 2008.

I **figur 3** visas löneutvecklingen från 2008 till 2010 för operativ personal fördelad enligt kön. Uppgifterna gäller totalförtjänsten för heltidsanställda. Inom branscherna *tillverkningsindustri*, *handel*, *transport och magasinering* samt *finansiering och försäkring* har kvinnornas löner ökat i snabbare takt än männens. Inom branschen *energi- och vattenförsörjning* har männens totalförtjänst sjunkit och i branschen *byggverksamhet* har kvinnornas totalförtjänst sjunkit.

På sidan 34 visas två diagram med en jämförelse över en längre tidsperiod. Även dessa diagram baserar sig på genomsnittlig totalförtjänst, inom de branscher där det finns tillgång till data för en längre tidsperiod. **Figur 4** visar löneutvecklingen (totalförtjänst) för operativ personal under perioden 1991-2010, för branscherna *finansiering och försäkring*, *hotell- och restaurangverksamhet*, *handel* samt *transporter och magasinering*. Läsaren bör observera att löneutvecklingen visas för samtliga år fram till 1995, varefter utvecklingen visas för tvåårsperioder fram till 2001, varefter även år 2002 visas, för att sedan redovisas i tvåårsperioder igen. Diagrammet visar att löneutvecklingen har varit positiv, framförallt med en kraftigare ökning sedan slutet av 90-talet. Detta resultat stöds till viss del av Statistikcentralens publikation *Förtjänstnivåindex 2011:2*, där den redovisade löneutvecklingen mellan 1997 och 2010 för hela Finland är närmare 61 procent.

Figur 5 visar den genomsnittliga timlöneutvecklingen för operativ personal under perioden 1991-2010, inom huvudbranscherna *byggverksamhet* och *tillverkningsindustri*, samt delbranscherna *livsmedelsindustri* samt *tryckeriverksamhet*. Även här har utvecklingen varit positiv, med de största förändringarna mellan 1999 och 2010.

Figur 6 visar hur längden på arbetsförhållandet inverkar på lönen, uppgifter visas om total månadslön för heltidsanställd personal. Diagrammet visar att generellt sett ju längre man varit anställd hos samma företag, desto högre lön har man. Dessutom visas skillnaderna mellan kvinnor och män, för personer som varit anställda 0 till 2 år är gapet mellan kvinnor och män mindre än för personer som varit anställda 11 år och längre, det vill säga att skillnaderna ökar i takt med arbetsförhållandets längd.

Löneutvecklingen för heltidsanställd operativ personal

Figur 1: Genomsnittlig totalförtjänst per månad, euro

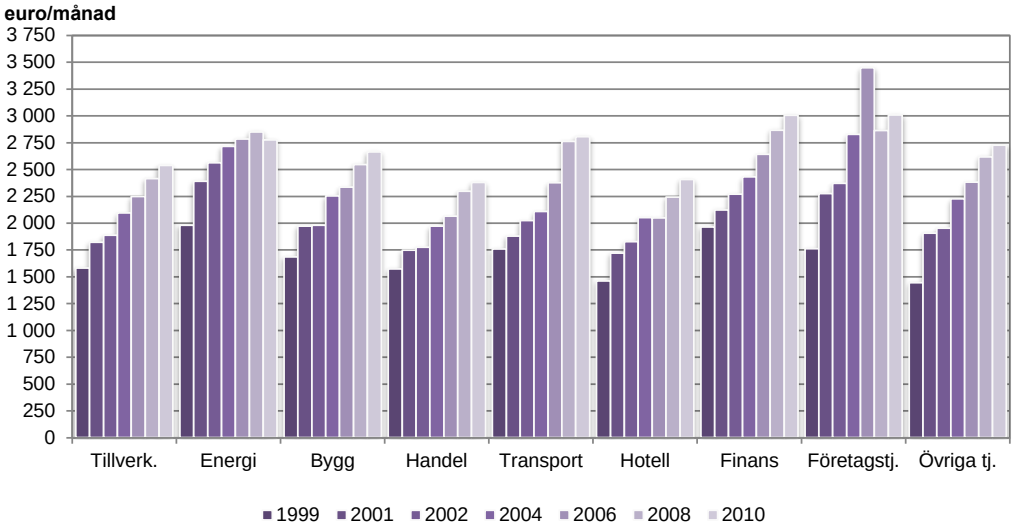

Figur 2: Genomsnittlig total timlön, euro

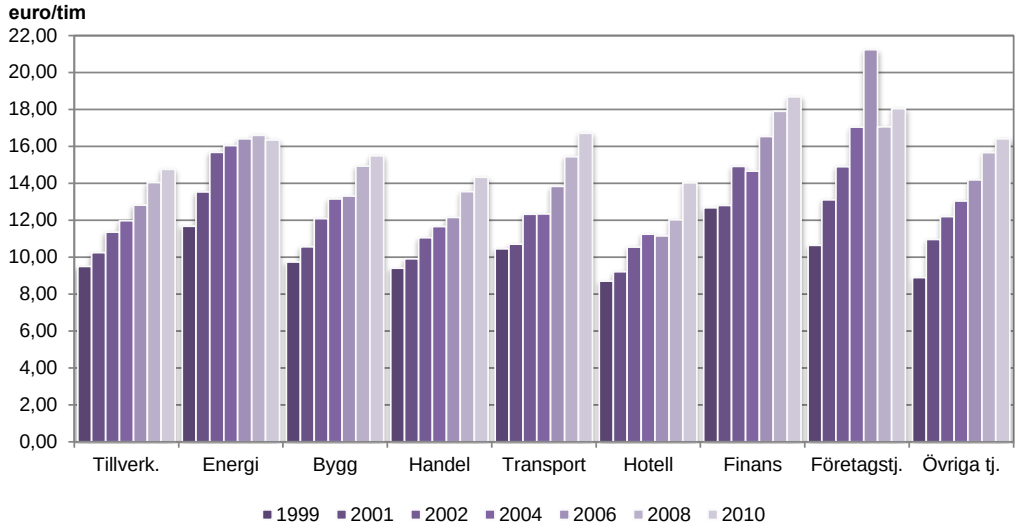

Figur 3: Löneutvecklingen för kvinnor och män 2008-2010, total förtjänst

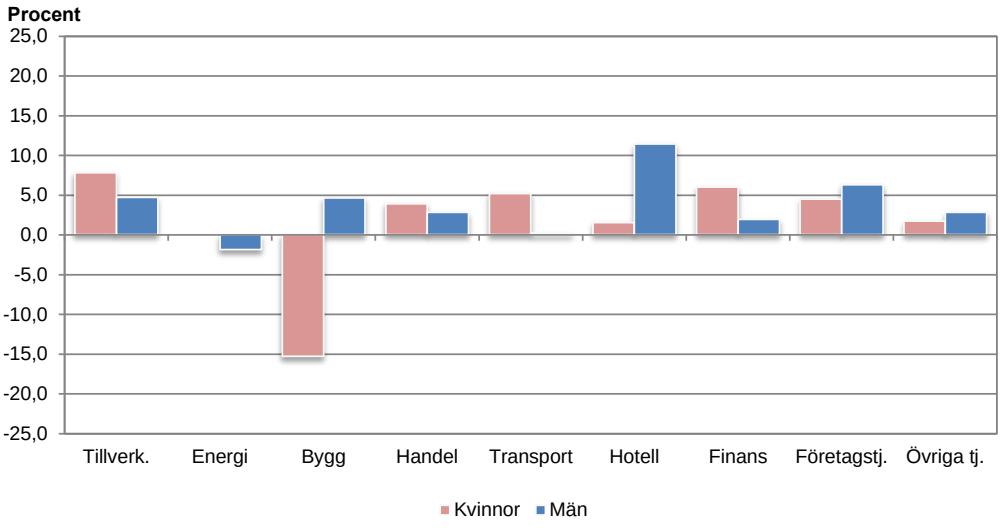

Figur 4: Utvecklingen av den genomsnittliga totalförtjänsten per år, euro

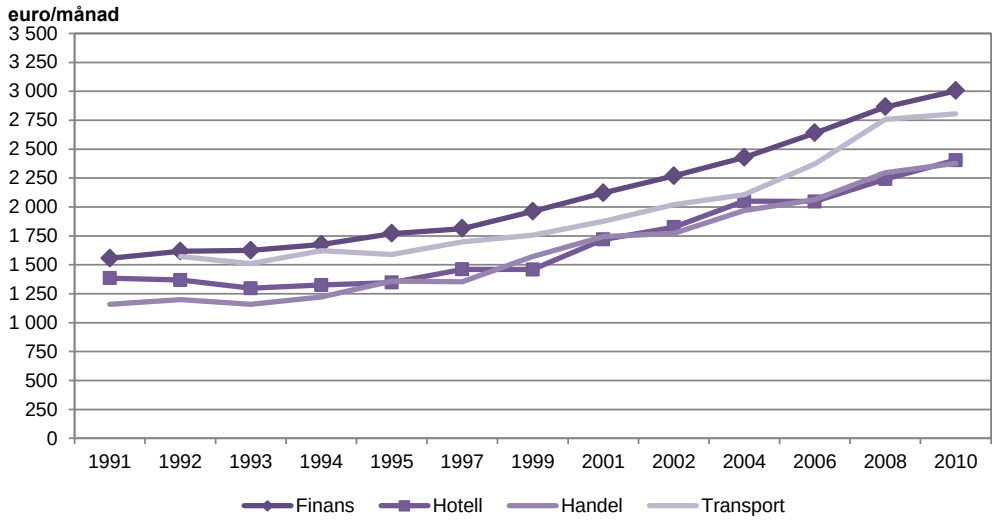

Figur 5: Utvecklingen av den genomsnittliga totala timlönen, euro

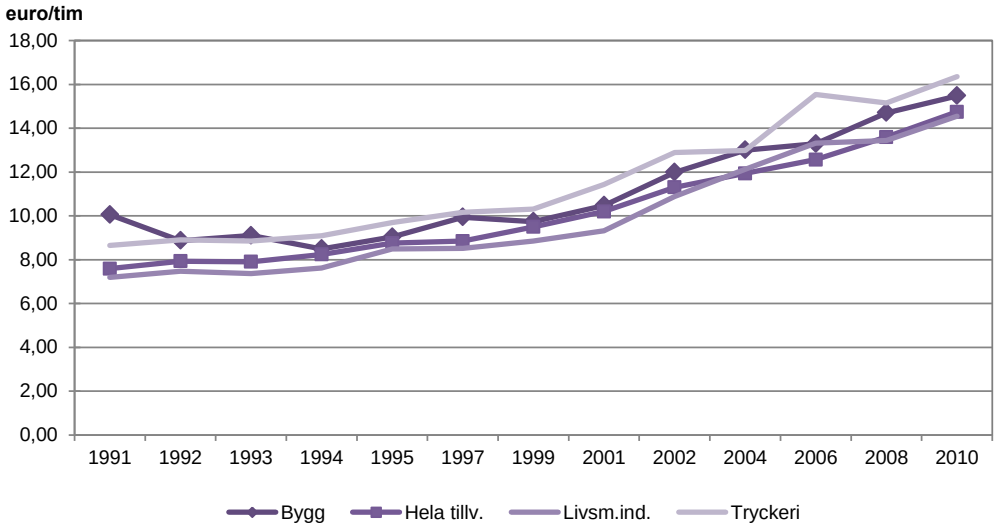

Figur 6: Löneutvecklingen efter arbetsförhållandets längd 2010, total månadslön

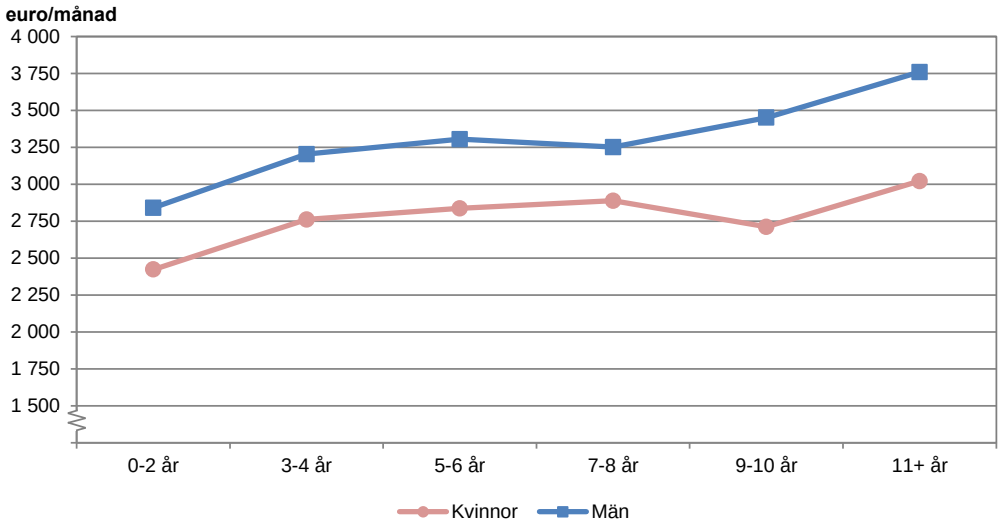

Löneutvecklingen för personer med samma yrke 2008 och 2010

Ett problem med att fastställa en exakt löneutveckling från ett år till ett annat är att urvalet varierar, exempelvis kan det ena året finnas 20 st chefer mer än det andra året, vilket inverkar mycket på lönenivåerna. För att försöka minska detta problem visas löneutvecklingen för de heltidsanställda personer som har samma yrkesbeskrivning både år 2008 och 2010 i **tabell 11**.

Tabellen visar den genomsnittliga veckoarbetstiden, den ordinarie timlönen samt den totala timlönen för åren 2008 och 2010. Löneutvecklingen illustreras av förändringen av den totala timlönen. Från år 2008 till år 2010 har den totala timlönen ökat med i genomsnitt 5,5 procent. För kvinnor är motsvarande ökning 6,2 procent medan ökningen för män är 5,2 procent.

Löneökningen för personerna med samma yrke 2008 och 2010 var alltså något mindre än för den genomsnittliga timlönen för samtliga heltidsanställda. För samtliga heltidsanställda ökade den totala timlönen med 6,3 procent (10,9 procent för kvinnorna och 4,3 procent för männen).

Om man beaktar inflationen på Åland under samma tidsperiod (oktober 2008 – oktober 2010), så blir den reella löneökningen lite mindre. Inflationen var under denna tidsperiod cirka 1,8 procent, vilket innebär att den reella ökningen av den totala timlönen (för personerna med samma yrke 2008 och 2010) är 3,8 procent (4,5 procent för kvinnorna och 3,5 procent för männen).

Mest har den totala timlönen ökat inom branschen *hotell- och restaurangverksamhet* där den totala timlönen ökat med i genomsnitt 12,4 procent, den ordinarie timlönen har inte ökat lika snabbt vilket tyder på att personalen i högre utsträckning arbetat övertid eller fått andra tillägg.

I branschen *energi- och vattenförsörjning* har den totala timlönen de facto minskat med i genomsnitt 1,6 procent. Det bör dock observeras att den ordinarie timlönen har ökat med ca 3,8 procent - alltså beror minskningen av den totala timlönen på att man arbetat mindre övertid eller fått utbetalt mindre tillägg och ersättningar. För kvinnor inom branschen *energi- och vattenförsörjning* har den totala timlönen minskat med 0,8 procent medan männens totala timlön har sjunkit med 1,7 procent.

Tabell 11: Löneutvecklingen 2008-2010, heltidsanställda med samma yrke båda åren

Bransch	Kön	Antalet observationer	2008			2010			Förändring
			Vecko-arbetstid tim	Timlön, ordinarie arbetstid	Total timlön	Vecko-arbetstid tim	Timlön, ordinarie arbetstid	Total timlön	total timlön %
ALLA BRANSCHER									
	Totalt	1 706	38,2	17,6	18,3	38,2	18,7	19,3	5,5
	Kvinnor	565	37,8	15,8	16,3	37,6	16,9	17,3	6,2
	Män	1 141	38,4	18,5	19,2	38,5	19,6	20,3	5,2
TILLVERKNINGSINDUSTRI									
	Totalt	260	38,9	16,6	17,7	39,2	18,0	18,8	6,3
	Kvinnor	58	38,4	16,3	17,4	38,9	17,8	18,4	5,9
	Män	202	39,0	16,6	17,8	39,3	18,1	18,9	6,5
ENERGI- OCH VATTEN-FÖRSÖRJNING	**Totalt**	85	38,0	18,8	20,3	38,2	19,5	20,0	-1,6
	Kvinnor	7	37,4	..	..	37,4	..	..	-0,8
	Män	78	38,1	..	..	38,3	..	..	-1,7
BYGGVERKSAMHET									
	Totalt	194	39,1	16,2	16,7	39,5	17,3	17,6	5,4
	Kvinnor	4	37,5	..	..	36,9	..	..	9,8
	Män	190	39,1	..	..	39,6	..	..	5,3
HANDEL									
	Totalt	284	38,3	15,2	15,6	37,8	16,1	16,7	7,2
	Kvinnor	104	38,2	12,7	13,0	37,5	13,7	14,1	8,3
	Män	180	38,3	16,6	17,1	38,0	17,6	18,2	6,7
TRANSPORT OCH MAGASINERING	**Totalt**	381	38,3	19,0	19,6	38,0	19,9	20,3	4,1
	Kvinnor	145	38,2	15,5	15,7	37,4	16,6	16,8	6,7
	Män	236	38,4	21,2	21,9	38,3	21,9	22,5	2,9
HOTELL- OCH RESTAURANG-VERKSAMHET	**Totalt**	41	38,6	12,4	13,3	39,5	13,5	15,0	12,4
	Kvinnor	13	37,3	11,1	12,4	39,1	12,1	14,1	13,9
	Män	28	39,2	13,1	13,7	39,6	14,1	15,4	11,8
FINANSIERING OCH FÖRSÄKRING									
	Totalt	146	37,1	22,3	22,9	37,1	23,9	24,4	6,6
	Kvinnor	82	37,1	19,1	19,3	37,1	20,4	20,6	6,6
	Män	64	37,1	26,5	27,4	37,1	28,3	29,2	6,6
FÖRETAGSTJÄNSTER									
	Totalt	184	37,4	19,3	20,1	37,5	20,7	21,2	5,6
	Kvinnor	86	37,3	18,7	19,6	37,5	19,8	20,4	3,9
	Män	98	37,6	19,9	20,6	37,4	21,5	22,0	7,0
ÖVRIGA TJÄNSTER									
	Totalt	131	37,6	15,7	16,3	38,0	16,6	17,6	8,2
	Kvinnor	66	37,5	14,0	14,6	37,7	14,7	15,3	5,2
	Män	65	37,7	17,4	18,0	38,2	18,5	19,9	10,6

3.4 Lönespridning

Medellönen ger inte en heltäckande bild av löneläget i en bransch och yrkesgrupp eftersom den inte visar variationen i löntagarnas löner. Lönen för olika personer med samma typ av arbetsuppgifter kan variera mycket beroende på bland annat erfarenhet och ålder. Ett sätt att ge en mer nyanserad bild av löneläget i en yrkesgrupp är att visa lönespridningen för olika yrkeskategorier. Här används kvartiler som mått på lönespridningen.

Kvartilerna räknas ut genom att de anställdas löner rangordnas i stigande ordning; 25 procent av observationerna finns under den undre kvartilen och 25 procent över den övre kvartilen. 50 procent av observationerna ligger således mellan den undre och den övre kvartilen. Medianen kännetecknas av att 50 procent av observationerna finns under medianvärdet och 50 procent ligger över medianvärdet. Kvartilerna och medianen belyses genom ett praktiskt exempel nedan i texten till **tabell 12**.

I **tabell 12** visas lönespridningen för heltidsanställda. Förutom kvartilerna redovisas den genomsnittliga ordinarie månadsinkomsten, som också framgår av **tabell 4**. Kvartilvärdena visar att lönerna varierar mycket inom en och samma yrkesgrupp. Exempelvis har hälften av de anställda i yrkesgruppen *försäljare* (ISCO kod 522) mellan 1 854 och 2 497 euro i månaden. Medianen 2 200 euro är lägre än medelvärdet, 2 265 euro i denna grupp. Hälften av de heltidsanställda har således lägre månadslön än medianen 2 200 euro och den andra hälften har högre lön. Att genomsnittet är högre än medianen är ett bevis på att lönespridningen är skev mot högre inkomster, det vill säga att det finns fler personer med avsevärt högre inkomster än medianen än det finns personer med avsevärt lägre inkomster.

Tabell 12: Medianer, kvartiler och medeltal, heltidsanställda, oktober 2010

ISCO Yrkeskod	ISCO Kodnr	Antal anställda	Undre kvartil	Median	Övre kvartil	Medeltal
SAMTLIGA HELTIDSANSTÄLLDA		**4 118**	**2 209**	**2 679**	**3 373**	**3 003**
1 CHEFER OCH HÖGRE TJÄNSTEMÄN	**1**	**651**	**3 500**	**4 279**	**5 494**	**4 790**
Generaldirektörer och verkställande direktörer	121	144	3 500	4 784	6 701	5 459
Drift- och verksamhetschefer	122	36	3 484	3 884	4 602	4 256
Chefer för särskilda funktioner	123	471	3 502	4 200	5 311	4 581
2 SPECIALISTER	**2**	**452**	**2 839**	**3 244**	**3 814**	**3 410**
Dataspecialister	213	231	3 044	3 431	4 025	3 550
Arkitekter och övriga specialister inom teknik	214	12	2 928	3 410	4 091	3 632
Specialister inom agrikultur och forstvetenskaper m.fl.	221	8	3 136	3 232	3 689	3 385
Läkare, provisorer och övriga hälso- och sjukvårdsspecialister	222	16	2 503	3 105	3 859	3 419
Specialister inom affärslivet och organisationer	241	100	2 821	3 107	3 491	3 302
Specialister inom juridik	242	19	3 535	3 800	4 485	4 097
Journalister, konstnärer m.fl.	245	66	2 499	2 810	3 115	2 852
3 EXPERTER	**3**	**619**	**2 550**	**3 007**	**3 736**	**3 197**
Experter inom fysik, kemi och teknik	311	98	2 770	3 447	4 000	3 446
Persondatorkonsulent och dataoperatörer m.fl.	312	102	2 452	2 800	3 544	2 970
Ljud- och bildtekniker	313	7	2 773	3 068	3 355	2 964
Sjö-, flyg- och hamntrafikbefäl och -ledare	314	28	3 793	4 300	4 937	4 420
Säkerhets- och kvalitetsinspektörer	315	33	2 842	4 513	5 366	4 233
Experter inom agrikultur och forstvetenskaper	321	8	2 415	2 819	3 142	2 762
Sjuksköterskor, barnmorskor m.fl.	323	15	2 597	2 996	3 443	2 970
Experter inom försäljning och finansiering	341	177	2 682	3 063	3 640	3 305
Administrativa tjänstemän	343	112	2 549	2 892	3 346	2 961
Handledare m.fl. inom socialsektorn	346	7	1 917	2 263	2 855	2 382
Experter inom konstbranschen, underhållningsartister, idrottare m.fl.	347	25	1 766	2 000	2 265	2 101
Församlingsarbetare	348	7	2 169	2 357	2 455	2 022
4 KONTORSPERSONAL OCH PERSONAL INOM KUNDSERVICE	**4**	**579**	**2 238**	**2 552**	**2 803**	**2 592**
Sekreterare, textbehandlare m.fl.	411	154	2 331	2 634	3 061	2 714
Löneräknare, försäkringshandläggare m.fl.	412	30	2 460	2 684	2 940	2 761
Kontorstjänstemän inom transport och lager	413	44	2 411	2 638	3 042	2 814
Biblioteks- och postkontorspersonal m.fl.	414	40	2 033	2 151	2 284	2 154
Personal i kundservicearbete inom penningtrafik	421	143	2 210	2 517	2 758	2 503
Övrig personal i kundservice	422	168	2 175	2 546	2 754	2 559
5 SERVICE-, FÖRSÄLJNINGS- OCH OMSORGSPERSONAL	**5**	**509**	**1 844**	**2 199**	**2 500**	**2 259**
Personal inom resetjänster	511	18	2 404	2 596	3 012	2 748
Restaurang- och storhushållspersonal	512	111	1 792	2 063	2 499	2 206
Primärskötare, närvårdare, barnskötare, hemvårdare m.fl.	513	22	1 854	2 209	2 309	2 162
Servicepersonal (personliga tjänster)	514	12	1 884	2 092	2 291	2 094
Säkerhets- och bevakningspersonal	516	6	1 597	2 200	2 584	2 268
Försäljare, varudemonstratörer och modeller	522	340	1 854	2 200	2 497	2 265
6 JORDBRUKARE, SKOGSARBETARE FISKODLARE, FISKARE M.FL.	**6**	**48**	**1 680**	**2 014**	**2 695**	**2 170**
7 BYGGNADS-, REPARATIONS- OCH TILLVERKNINGSARBETE	**7**	**566**	**2 212**	**2 566**	**2 872**	**2 605**
Byggnadsarbetare m.fl.	712	157	2 282	2 590	2 953	2 677
Byggnadshantverkare	713	66	2 384	2 792	3 102	2 824
Målare och saneringsarbetare	714	19	2 135	2 300	2 737	2 382
Gjuteriarbetare, svetsare, plåtslagare m.fl.	721	21	2 400	2 581	2 800	2 594
Maskinmontörer och reparatörer	723	93	2 174	2 434	2 790	2 510
El-, tele- och elektronikmontörer och -reparatörer	724	115	2 334	2 680	2 976	2 653
Litografer, texttryckare m.fl.	734	27	2 048	2 121	2 384	2 233
Slaktare, bagare, mejerister m.fl.	741	30	2 304	2 711	3 149	2 730
Trävaruhanterare, snickare m.fl.	742	38	1 924	2 232	2 545	2 330
8 PROCESS- OCH TRANSPORTARBETARE	**8**	**490**	**2 006**	**2 301**	**2 532**	**2 313**
Processarbetare (träförädling och papperstillverkning)	814	16	1 994	2 077	2 487	2 262
Maskinoperatörer, gummi- och plastindustri	823	89	2 205	2 459	2 869	2 558
Tryckare och efterbehandlare samt maskinoperatörer (pappersvaror)	825	10	2 287	2 509	2 509	2 478
Maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri	826	49	1 525	1 636	1 733	1 680
Maskinoperatörer, livsmedelsindustri m.m.	827	69	1 805	2 064	2 437	2 223
Övriga maskinoperatörer och montörer	829	12	1 858	2 063	2 284	2 399
Fordonsförare	832	200	2 158	2 302	2 453	2 360
Arbetsmaskinförare	833	45	2 041	2 465	2 771	2 420
9 ÖVRIGA ARBETSTAGARE	**9**	**204**	**1 795**	**2 072**	**2 443**	**2 150**
Sjukhus-, vård- och köksbiträden, städare m.fl.	913	49	1 607	1 757	2 069	1 865
Fastighetspersonal och fönsterputsare m.fl.	914	26	1 869	2 168	2 582	2 317
Bud, vaktmästare och mätaravläsare	915	18	2 060	2 205	2 530	2 294
Paketerare och andra medhjälpare inom industrin	932	21	1 727	1 993	2 592	2 140
Godshanterare, lagerarbetare m.fl.	933	90	1 911	2 114	2 501	2 229

För att åskådliggöra lönespridningen på ett annat sätt än i **tabell 12** visas spridningen för heltidsanställd personal i de olika branscherna i form av histogram på de följande sidorna. Staplarna visar de anställdas antal i varje lönegrupp. Månadslönen är grupperad så att varje stapel utgör en grupp med intervall av 250 euro. Observera att det finns en del personal vars ordinarie månadsinkomster är mycket låga då merparten består av olika tillägg eller är prestationsbaserade (dvs. ackord). I figurerna ingår en linje som beskriver hur en normalfördelning med motsvarande genomsnitt och varians skulle se ut.

Figur 7: Lönespridning, samtliga branscher

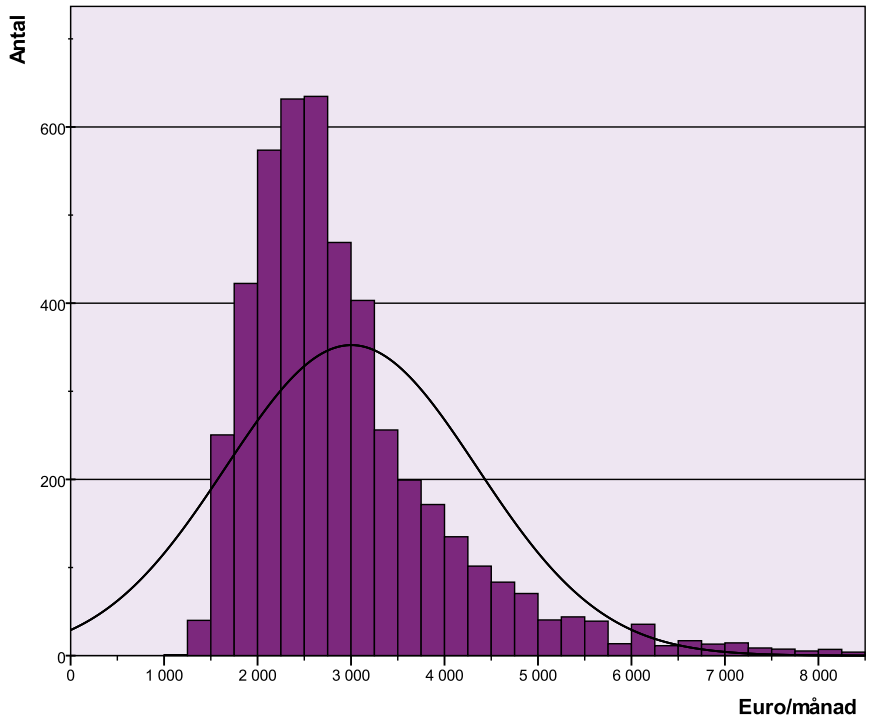

Diagrammet ovan illustrerar hur lönespridningen ser ut för samtliga heltidsanställda (ordinarie månadsinkomster). De flesta observationerna ligger omkring 2 000 euro till 2 750 euro. På följande sidor kommer lönespridningen att visas för heltidsanställdas ordinarie förtjänster per bransch.

Inom branschen *transport och magasinering* finns en bred spridning av lönerna. Diagrammet visar att linjen som illustrerar normalfördelningen skiljer sig mycket från diagramstaplarna, vilket innebär att underlaget inte är normalfördelat. Inom branschen *byggverksamhet* följer linjen som visar normalfördelningen mera diagramstaplarna, vilket innebär att materialet är mer normalfördelat.

Lönespridningen för heltidsanställda, ordinarie arbetstid

Figur 8: Lönespridning, tillverkningsindustri

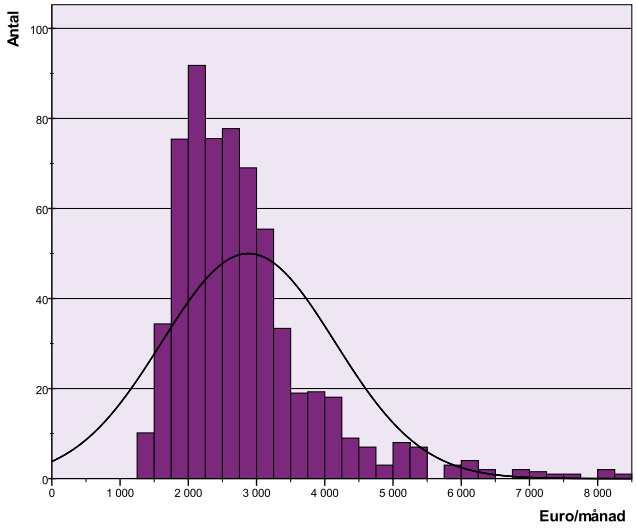

Figur 9: Lönespridning, energi- och vattenförsörjning

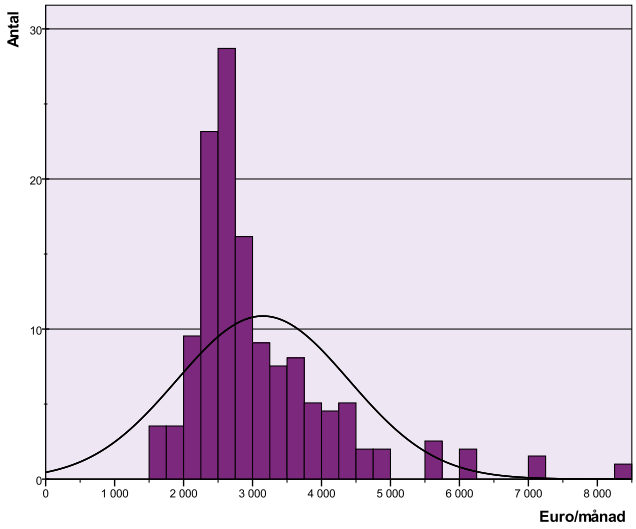

Figur 10: Lönespridning, byggverksamhet

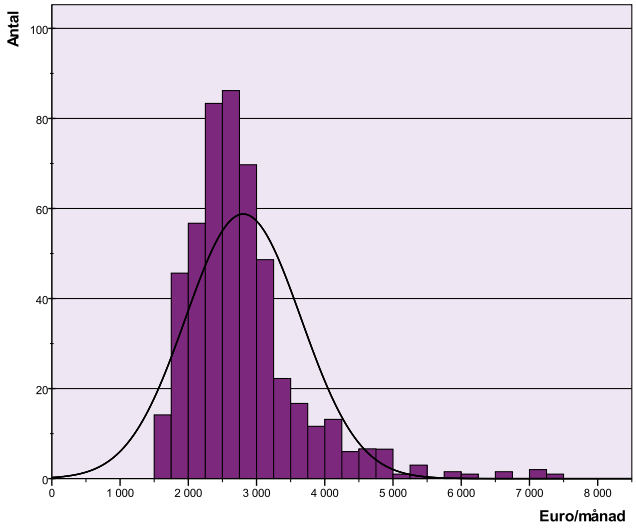

Figur 11: Lönespridning, handel

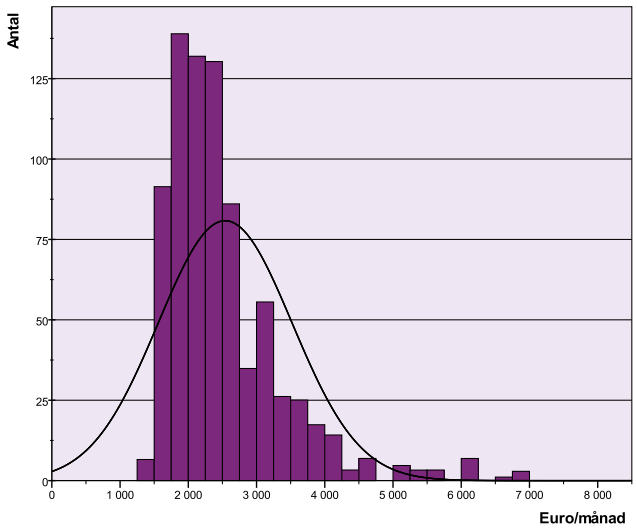

Figur 12: Lönespridning, transport och magasinering

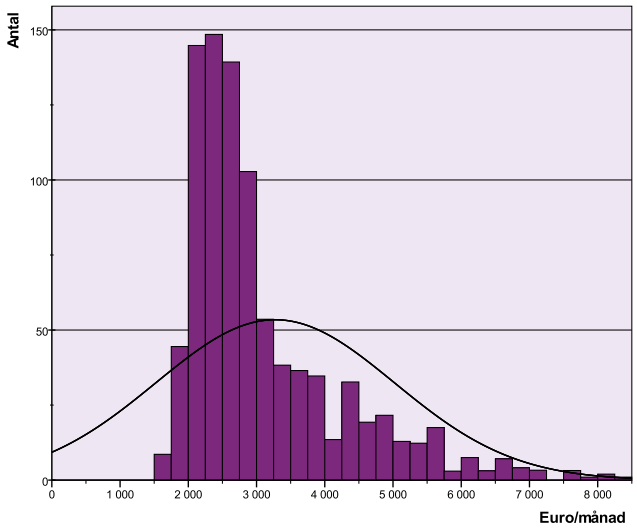

Figur 13: Lönespridning, hotell- och restaurangverksamhet

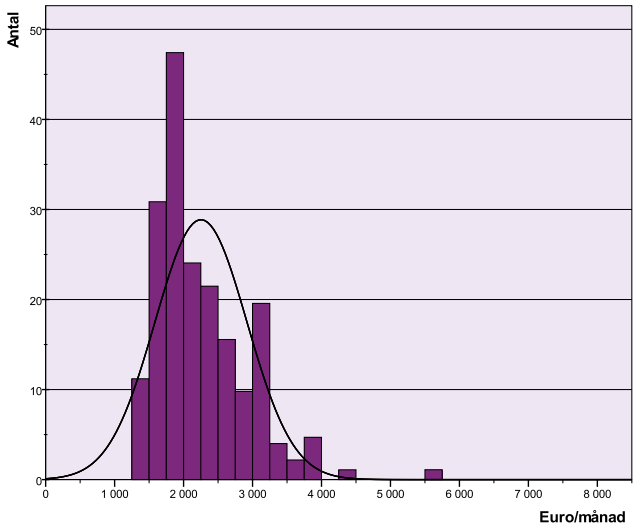

Figur 14: Lönespridning, finansiering och försäkring

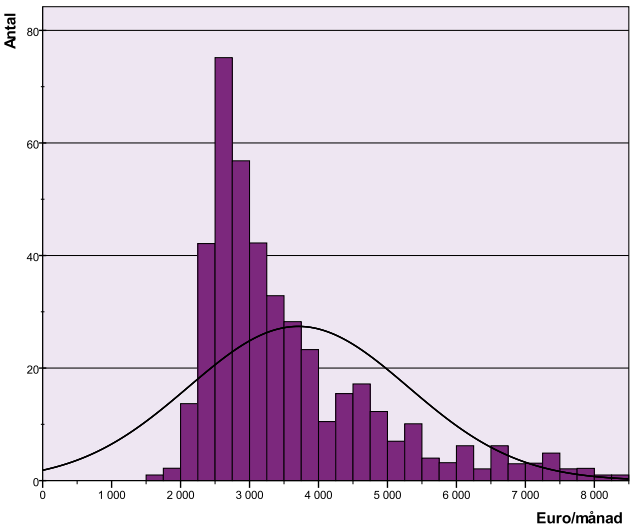

Figur 15: Lönespridning, företagstjänster

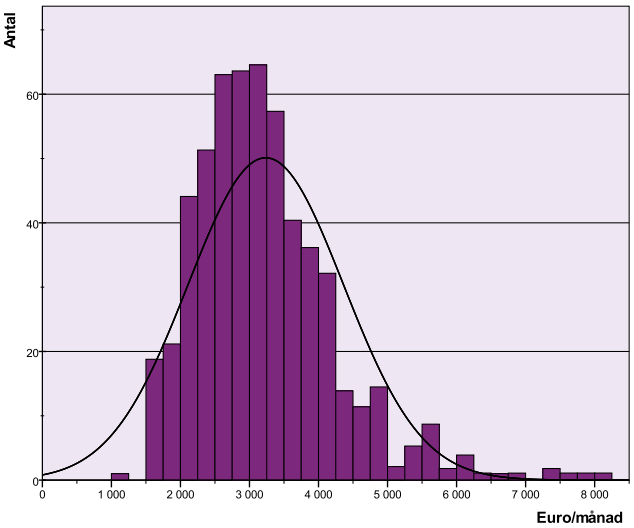

Figur 16: Lönespridning, övriga tjänster

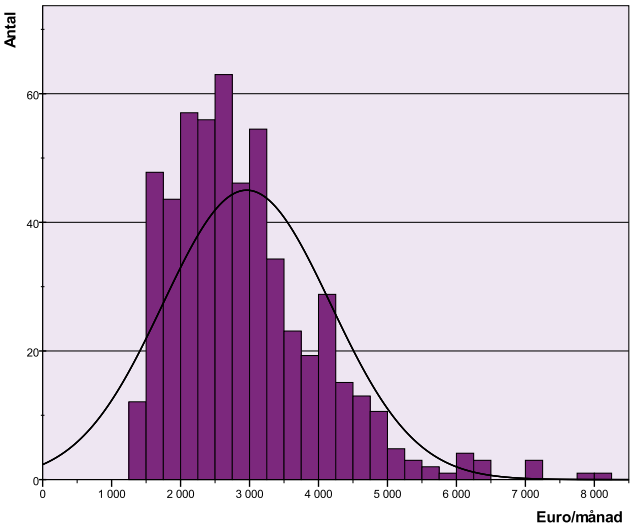

3.5 Genomsnittliga månadsinkomster för sjöpersonal

Sjölönestatistiken i detta kapitel grundar sig på material som erhållits från Sjömanspensionskassan (SPK). Materialet består av medellöner per befattning, separat för män och kvinnor. Materialet är tyvärr så pass begränsat att man inte kan läsa ut veckoarbetstid, medelålder, eller antalet anställda per befattning. Sjölönestatistiken omfattar samtliga anställda ombord på de åländska rederiernas fartyg som är registrerade på Åland. Detta innebär att även icke-åländska sjömän ombord på åländska fartyg finns medräknade i denna statistik. Undersökningen är indelad i frakttrafik och passagerartrafik.

För att göra materialet mera överskådligt har de olika befattningarna grupperats i fem grupper. Grupperna *cateringpersonal*, *-specialister* och *-chefer* består av *ekonomi- och servicepersonal*, gruppen *däcks- och maskinpersonal* innehåller personal med lägre befattningar vid antingen däcksavdelningen eller maskinavdelningen, och slutligen gruppen *befäl*, som består av personal i ledarposition vid antingen däcksavdelningen eller maskinavdelningen. En utförligare beskrivning av de olika grupperna, samt exempel på olika befattningar finns i slutet av detta kapitel.

Då inga uppgifter på antal anställda fanns att tillgå, har personalstorleken uppskattats med hjälp av uppgiften arbetsförhållandedagar år 2010. Genom att dividera denna siffra med antal dagar på ett år, får man uppgiften arbetsförhållandeår. I allmänhet motsvarar ett arbetsförhållandeår två tjänster, i och med principen att en inarbetad dag ger en ledig dag (till exempel vecka/vecka). I praktiken blir det lite mer, på grund av semester- och sjukledighet som måste kompenseras med vikarier.

Tabell 13 på nästa sida visar löneutvecklingen för sjöpersonal, mellan åren 2000 och 2010. Medellönerna har det senaste året ökat både för kvinnor och för män. Den genomsnittliga ökningen mellan åren 2009 och 2010 var 0,9 procent. Lönen har ökat snabbare inom frakttrafiken än inom passagerartrafiken, med 1,5 procent respektive 0,4 procent. Sedan år 2000 har sjölönerna ökat i genomsnitt med 30,9 procent, för kvinnorna 21,4 procent och männen 34,0 procent.

Tabell 13: Löneutvecklingen för sjöpersonal 2000-2010

	Samtliga fartyg			Passagerarfartyg			Fraktfartyg		
	Totalt	**Kvinnor**	**Män**	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Löneinkomster, euro									
2000	**2 660**	**2 487**	**2 791**	2 665	2 493	2 818	2 620	2 077	2 654
2001	**2 674**	**2 413**	**2 847**	2 661	2 420	2 868	2 751	2 158	2 786
2002	**2 563**	**2 238**	**2 785**	2 512	2 243	2 744	2 887	1 930	2 930
2003	**2 619**	**2 272**	**2 848**	2 563	2 275	2 806	2 965	2 035	3 001
2004	**2 701**	**2 343**	**2 927**	2 629	2 346	2 866	3 073	2 175	3 110
2005	**2 773**	**2 435**	**2 988**	2 702	2 433	2 923	3 177	2 544	3 205
2006	**2 857**	**2 492**	**3 085**	2 792	2 493	3 031	3 236	2 475	3 271
2007	**3 112**	**2 741**	**3 341**	3 040	2 735	3 271	3 585	3 036	3 614
2008	**3 300**	**2 903**	**3 539**	3 221	2 899	3 470	3 729	3 095	3 762
2009	**3 452**	**3 014**	**3 704**	3 345	3 007	3 612	3 893	3 284	3 926
2010	**3 482**	**3 020**	**3 742**	3 359	3 016	3 631	3 952	3 163	3 989
Arbetsförhållandeår									
2000	**3 101**	**1 337**	**1 764**	2 808	1 320	1 488	292	17	275
2001	**3 228**	**1 291**	**1 937**	2 743	1 265	1 478	485	26	459
2002	**3 286**	**1 330**	**1 956**	2 833	1 310	1 523	450	19	431
2003	**3 195**	**1 273**	**1 922**	2 745	1 255	1 490	445	17	428
2004	**2 955**	**1 146**	**1 809**	2 472	1 127	1 345	478	19	459
2005	**3 223**	**1 255**	**1 968**	2 737	1 234	1 503	482	21	461
2006	**2 984**	**1 151**	**1 833**	2 546	1 132	1 414	437	20	417
2007	**2 789**	**1 062**	**1 727**	2 420	1 043	1 377	370	19	351
2008	**2 696**	**1 013**	**1 684**	2 278	992	1 286	418	21	398
2009	**2 275**	**831**	**1 444**	1 832	809	1 023	443	22	420
2010	**2 009**	**723**	**1 286**	1 592	704	888	417	19	398

Tabell 14 redogör för medellönerna för personal anställd ombord på fartyg registrerade på Åland. Löneuppgiften som redovisas är medelmånadslönen inklusive naturaförmånerna. År 2010 var medelmånadslönen för samtliga ombordanställda 3 482 euro, för kvinnor 3 020 euro och för män 3 742 euro. Inom passagerartrafiken var medelmånadslönen 3 359 euro (3 016 euro för kvinnorna och 3 631 euro för männen). Medelmånadslönen inom frakttrafiken var 3 952 euro (3 163 euro för kvinnorna och 3 989 euro för männen).

Den högsta medellönen innehar *befäl* med 4 842 euro per månad, tätt följd av gruppen *cateringchefer* med 4 841 euro per månad. De lägsta medellönerna finns inom gruppen *cateringpersonal* med 2 997 euro per månad. Samtidigt är detta den grupp som innehåller mest personal, med mer än hälften av samtliga anställda.

Tabell 14 visar även att det existerar stora löneskillnader mellan män och kvinnor inom sjöfarten. Eftersom man har samma lön för en befattning oberoende av om man är man eller kvinna innebär det att de löneskillnaderna som syns dels borde bero på ålderstillägg, och dels på att det finns väldigt få kvinnor bland de högre befattningarna.

Den främsta orsaken till att ålderstillägg har så stor inverkan på lönerna är att det är först på senare tid som det blivit mer vanligt att kvinnor väljer att utbilda sig till högre befattningar (till exempel sjöbefäl), det vill säga att manliga befäl, i genomsnitt, har högre ålderstillägg än kvinnorna.

Löneskillnaderna som kan utläsas ur **tabell 14** ligger på en nivå är något mindre jämställd än för landbaserad inkomst. Inom passagerartrafiken ligger kvinnornas löner på 83 procent av männens. Inom frakttrafiken är situationen lite sämre, här motsvarar kvinnornas löner 79 procent av männens. När det gäller all trafik så motsvarar kvinnornas löner 81 procent av männens. Märkbart är att löneskillnaderna har ökat de senaste åren, speciellt inom frakttrafiken har skillnaderna ökat mycket (från 84 procent år 2009 till 79 procent år 2010).

De största löneskillnaderna finns inom gruppen *befäl*, och de minsta löneskillnaderna finns inom grupperna *cateringspecialister* och *cateringchefer*. Generellt sett så är samtliga lönegrupper inom ekonomiavdelningen väldigt jämlika, det är bland *däcks- och maskinpersonal* samt *befäl* som de större löneskillnaderna finns.

Tabell 14: Genomsnittliga månatliga löneinkomster för sjöpersonal år 2010

Lönegrupp	Kön	Antal arbetsförhållandeår			Genomsnittliga månatliga löneinkomster		
		Frakttrafik	Passagerartrafik	All trafik	Frakttrafik	Passagerartrafik	All trafik
		År	År	År	Euro	Euro	Euro
CATERING PERSONAL							
	Kvinnor	5	596	601	..	..	2 918
	Män	35	390	425	..	..	3 110
	Totalt	40	986	1 026	..	..	2 997
CATERING SPECIALISTER							
	Kvinnor	-	85	85	-	3 505	3 505
	Män	-	76	76	-	3 620	3 620
	Totalt	-	161	161	-	3 559	3 559
CATERING CHEFER							
	Kvinnor	-	7	7	-	4 563	4 563
	Män	1	37	38	..	..	4 890
	Totalt	1	44	45	..	..	4 841
DÄCKS- OCH MASKINPERSONAL							
	Kvinnor	8	8	16	2 835	2 936	2 886
	Män	142	231	373	3 057	3 336	3 230
	Totalt	150	239	389	3 045	3 323	3 216
BEFÄL							
	Kvinnor	5	9	14	..	..	3 882
	Män	220	154	374	..	..	4 878
	Totalt	225	163	388	4 605	5 170	4 842
SAMTLIGA ANSTÄLLDA							
	Kvinnor	18	705	723	3 163	3 016	3 020
	Män	398	888	1 286	3 989	3 631	3 742
	Totalt	416	1 593	2 009	3 952	3 359	3 482

Sjölönernas lönegrupper

Grupperna *cateringpersonal*, *cateringspecialister* samt *cateringchefer* består av ekonomi- och servicepersonal vid ekonomiavdelningen. Gruppen *däcks- och maskinpersonal* består av personal med lägre befattningar vid antingen däcksavdelningen eller maskinavdelningen. Gruppen *befäl* består av personer i ledarställning i antingen däcks- eller maskinavdelningen.

Nedan är några exempel på befattningar i de olika grupperna. De tresiffriga koderna är Sjömanspensionskassans eget beteckningssystem på de olika befattningarna.

Däcks- och maskinpersonal

149	Båtsman at
150	Båtsman
153	Matros at
158	Däcksreparatör
160	Matros
161	Däcksman
168	Vaktman, däck
169	Lättmatros at
170	Lättmatros
183	Vaktmanspraktikant
190	Annan däcksman
253	Reparatör
255	Elektriker
256	Elektriker at
263	Maskinman at
264	Maskinman
265	Vaktman, maskin
282	Elektrikerelev
289	Maskinpraktikant
760	Ordningsman

Catering personal

310	Kockstuert at
311	Kockstuert
430	Servitör
431	Nisse
441	1 Kock
442	2 Kock
443	1 Kallskänka
444	2 Kallskänka
445	Kallskänksbiträde
446	Ekonomibiträde
447	Köksbiträde
451	Cafeteriakassa
516	Hyttstäderska
517	Bastuvärdinna
590	Annan hotellpersonal
661	Försäljare/kassa
665	Lagerbiträde
711	Barnskötare
790	Annan personal

Catering specialister

409	Kryssningsvärd
412	Konferensvärdinna
413	Hovmästare
415	Spritkassa
420	Barmästare
437	Huvudkallskänka
505	Föreståndarinna
512	Purserbiträde
600	Lagerförvaltare
720	Croupier mm.
730	Musiker

Catering chefer

400	Intendent
402	Restaurangchef
406	Konferenschef
411	Stuert
435	Kökschef
440	Köksmästare
500	Purser
650	Butikschef

Befäl

100	Befälhavare
101	Överstyrman
102	1 styrman
103	2 styrman
110	Linjelots
200	Maskinchef
202	Maskinmästare
203	Dagmästare
204	1 maskinmästare
205	2 maskinmästare
208	Elmästare
710	Sjukskötare/hälsovårdare

Bilagor

Bilaga 1: Branscher och exempel på delbranscher i undersökningen (NI2008)

Tillverkningsindustri
Livsmedelsframställning
Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
Tillverkning av gummi- och plastvaror
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
Annan tillverkning

Energi- och vattenförsörjning
Försörjning av el, gas, värme och kyla
Avfallshantering; återvinning

Byggverksamhet
Byggande av hus
Anläggningsarbeten
Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet

Handel
Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
Parti- och provisionshandel utom med motorfordon
Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar

Transport och magasinering
Landtransport
Sjötransport
Lufttransport
Post- och kurirverksamhet

Hotell- och restaurangverksamhet
Hotell- och logiverksamhet
Restaurang-, catering och barverksamhet

Finansiering och försäkring
Finansförmedling utom försäkring och pensionsfondverksamhet
Försäkring, återförsäkring och pensionsfondverksamhet

Företagstjänster
Förlagsverksamhet
Telekommunikation
IT-tjänster
Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet

Övriga tjänster
Hälso- och sjukvård
Vård och omsorg med boende
Öppna sociala insatser
Spel- och vadhållningsverksamhet
Sport-, fritids- och nöjesverksamhet
Intressebevakning; religiös verksamhet
Andra konsumenttjänster

Bilaga 2: Beskrivning av yrkeskoderna

1. Ledande arbetsuppgifter
Personal med självständigt kvalificerat arbete. Chefer och föreståndare som självständigt leder enhet med hjälp av underställd personal eller självständigt handhar eller utför mångsidiga arbetsuppgifter. Arbetet kräver ingående kännedom om tillämpade rutiner.

2. Förmansuppgifter
Personal med kvalificerat arbete. Personal som är i förmansställning i förhållande till underställd biträdespersonal. Arbetet sker efter allmänna anvisningar och förutsätter god kännedom om tillämpade rutiner och förmåga att göra egna bedömningar.

3. Operativ personal
Operativ- eller produktionspersonal för vars arbete det finns detaljerade anvisningar eller givna underlag. Arbetet förutsätter viss kännedom om tillämpade rutiner. Det här är den största personalkategorin.

3a Servicepersonal
Till den här gruppen hör vissa typer av befattningar såsom vaktmästare, städare, kökspersonal, telefonister samt lagerarbetare.

3b Administrativ personal
I branscherna handel, byggverksamhet, tillverkningsindustri, transporter, tekniska tjänster, fastighetstjänster och energiförsörjning kan denna grupp enkelt urskiljas med hjälp av namnet på befattningen. Hit hör kontorister, löneräknare samt sekreterare.

Bilaga 3: Exempel på befattningar i de olika yrkeskoderna per bransch

Tillverkningsindustri
Ledande tjänstemän: VD, ekonomichef, försäljningschef, produktionschef
Förmän: arbetsledare, förman, produktansvarig, verkmästare, projektledare
Operativ personal: bageriarbetare, slaktare, försäljare, maskinskötare, reparatör

Energi- och vattenförsörjning
Ledande tjänstemän: VD, driftschef, ekonomichef, kontorschef
Förmän: IT-ansvarig, ingenjör, lagerförman, ledande driftstekniker
Operativ personal: montör, tekniker, chaufför, avfallsarbetare, rörläggare

Byggverksamhet
Ledande tjänstemän: VD, ekonomichef, avdelningschef, lagerchef
Förmän: byggmästare, arbetsledare, projektledare, ingenjör
Operativ personal: byggnadsarbetare, plåtslagare, målare, elektriker, rörmontör

Handel
Ledande tjänstemän: VD, ekonomichef, försäljningschef, inköpschef, provisor
Förmän: affärsutvecklare, lagerförman, inköpare, ansvarig försäljare
Operativ personal: försäljare, affärsbiträde, expedit, chaufför, farmaceut, lagerarbetare

Transport och magasinering
Ledande tjänstemän: VD, ekonomichef, teknisk chef, personalchef
Förmän: arbetsledare, verkmästare, controller, inspektör, konsult
Operativ personal: chaufför, tekniker, brevbärare, hamnarbetare, lastare, klarerare

Hotell - och restaurangverksamhet
Ledande tjänstemän: VD, receptionschef, kökschef, restaurangchef, hotellchef
Förmän: restaurangförman, barmästare, hovmästare, köksansvarig
Operativ personal: kock, servitör, kallskänka, vaktman, cafébiträde, värdinna

Finansiering och försäkring
Ledande tjänstemän: VD, direktör, kreditchef, marknadschef, kontorschef
Förmän: ekonomiansvarig, controller, filialföreståndare, projektledare
Operativ personal: servicerådgivare, skadereglerare, funktionärer, tjänstemän

Företagstjänster
Ledande tjänstemän: VD, ekonomichef, chefredaktör, avdelningschef, projektchef
Förmän: projektledare, advokat, arbetsledare, systemarkitekt, redaktörer
Operativ personal: dataprogrammerare, IT-konsult, redovisare, grafisk formgivare

Övriga tjänster
Ledande tjänstemän: VD, läkare, föreståndare, marknadschef, ekonomichef
Förmän: controller, systemarkitekt, arbetsledare, scrum master, konsult
Operativ personal: chaufför, frisör, tvätteriarbetare, antikvarie, packare

Grupperna administrativ och servicepersonal är enhetliga:
Servicepersonal: vaktmästare, städare, kökspersonal, lagerarbetare, telefonist
Administrativ personal: kontorist, löneräknare, sekreterare, bokförare, fakturerare

Bilaga 4: Statistikcentralens yrkesklassificering (ISCO-2001)

Yrkesklassificering ISCO bygger på idén att yrket klassificeras enligt arbetets krav på arbetskunskap, oavsett den anställdas utbildning eller branschtillhörighet. Detta innebär att en textbehandlare som arbetar på en fabrik har samma yrke som en textbehandlare på en advokatbyrå, om deras arbetsuppgifter kräver samma yrkeskunskap. Yrkesgruppen bygger på arbetsuppgifternas art, på hur krävande de är och på de yrkeskunskaper som förvärvats endera i arbetet eller genom utbildning (Statistikcentralen 2001, Handböcker 14). Klassificeringen i denna rapport bygger på Statistikcentralens ISCO-klassificering 2001.

YRKESBENÄMNING	ISCO-KOD
Chefer och högre tjänstemän	**1**
Generaldirektörer och verkställande direktörer	121
Drift- och verksamhetschefer	122
Chefer för särskilda funktioner	123
Specialister	**2**
Dataspecialister	213
Arkitekter och övriga specialister inom teknik	214
Specialister inom agrikultur och forstvetenskaper m.fl.	221
Läkare, provisorer och övriga hälso- och sjukvårdsspecialister	222
Specialister inom affärslivet och organisationer	241
Specialister inom juridik	242
Journalister, konstnärer m.fl.	245
Experter	**3**
Experter inom fysik, kemi och teknik	311
Persondatorkonsulent och dataoperatörer m.fl.	312
Ljud- och bildtekniker	313
Sjö-, flyg- och hamntrafikbefäl och -ledare	314
Säkerhets- och kvalitetsinspektörer	315
Experter inom agrikultur och forstvetenskaper	321
Sjukskötare, barnmorskor m.fl.	323
Experter inom försäljning och finansiering	341
Administrativa tjänstemän	343
Handledare m.fl. inom socialsektorn	346
Experter inom konstbranschen, underhållningsartister, idrottare m.fl.	347
Församlingsarbetare	348

YRKESBENÄMNING	ISCO-KOD
Kontorspersonal och personal inom kundservice	**4**
Sekreterare, textbehandlare m.fl.	411
Löneräknare, försäkringshandläggare m.fl.	412
Kontorstjänstemän inom transport och lager	413
Biblioteks- och postkontorspersonal m.fl.	414
Personal i kundservicearbete inom penningtrafik	421
Övrig personal i kundservice	422
Service-, försäljnings- och omsorgspersonal	**5**
Personal inom resetjänster	511
Restaurang- och storhushållspersonal	512
Primärskötare, närvårdare, barnskötare, hemvårdare m.fl.	513
Servicepersonal (personliga tjänster)	514
Säkerhets- och bevakningspersonal	516
Försäljare, varudemonstratörer och modeller	522
Jordbrukare, skogsarbetare fiskodlare, fiskare m.fl.	**6**
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbete	**7**
Byggnadsarbetare m.fl.	712
Byggnadshantverkare	713
Målare och saneringsarbetare	714
Gjuteriarbetare, svetsare, plåtslagare m.fl.	721
Maskinmontörer och reparatörer	723
El-, tele- och elektronikmontörer och -reparatörer	724
Litografer, texttryckare m.fl.	734
Slaktare, bagare, mejerister m.fl.	741
Trävaruhanterare, snickare m.fl.	742
Process- och transportarbetare	**8**
Processarbetare (träförädling och papperstillverkning)	814
Maskinoperatörer, gummi- och plastindustri	823
Tryckare och efterbehandlare samt maskinoperatörer (pappersvaror)	825
Maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri	826
Maskinoperatörer, tillverkning av livsmedel och tobaksprodukter	827
Övriga maskinoperatörer och montörer	829
Fordonsförare	832
Arbetsmaskinförare	833
Övriga arbetstagare	**9**
Sjukhus-, vård- och köksbiträden, städare m.fl.	913
Fastighetspersonal och fönsterputsare m.fl.	914
Bud, vaktmästare och mätaravläsare	915
Paketerare och andra medhjälpare inom industrin	932
Godshanterare, lagerarbetare m.fl.	933

Bilaga 5: Lönerelation enligt ISCO-yrkesgrupp och bransch

Kvinnors totala timlön i procent av männens totala timlön 2010, samtliga arbetstagare

	Totalt	Tillverk.	Energi.	Bygg.	Handel	Transport.	Hotell.	Finans.	Företags.	Övriga.
Totalt	**85,0**	**90,2**	**78,4**	**95,2**	**82,3**	**80,6**	**90,3**	**69,6**	**84,0**	**77,4**
Chefer	**80,1**	87,0	..	..	72,9	65,3	..	78,1	100,2	74,7
Specialister	**87,2**	..	-	-	85,6	86,5	-	88,2	92,0	75,0
Experter	**81,8**	77,7	..	..	104,7	77,8	..	75,2	84,4	87,3
Kontor och kundservice	**95,0**	77,7	..	..	..	98,4	..	100,7	..	86,1
Försäljning och omsorg	**85,3**	86,5	-	..	81,3	86,3	86,5	..	99,4	87,3
Jordbrukare, skogsarb. m.fl.	**77,8**	110,0	-	-	-	-	-	-	-	..
Byggnadsarb. och Tillverk.	**88,5**	90,5	-	..	..	-	-	-	..	-
Process och transportarb.	**89,2**	96,3	..	..	87,5	103,9	-	-	-	87,4
Övriga arbetstagare	**94,2**	103,1	..	..	101,1	87,8	102,3	75,8	83,7	99,4

Bilaga 6: Blanketter 2010

Ålands statistik- och utredningsbyrå
PB 1187
AX-22111 MARIEHAMN
Tel. 018-25 581 Fax. 018-19 495
E-post. svar@asub.ax

LÖNEUPPGIFTER
Månadsavlönade

Konfidentiell

Företag	År och månad		
Ab Företaget på Åland	***2010 oktober***		
Fo-nummer 123456-7	Datum	Namn på statistikansvarig	Tel.
Kommun Mariehamn	4 januari	Johan Karlsson	018-123456
Postadress Strandgatan 2 AX-22100 MARIEHAMN	Anmärkningar		

Personuppgifter						Löneposter under frågemånaden							Uppgifter för hela året	
Personbeteckning (personsignum)	Arbets-förhållande	Tilläggs-uppgift	Anställd sedan mån.år	Namn på befattning Yrkesbenämning	Ordinarie vecko-arbetstid (2 decim.)	Månads-lön euro,c/mån	Skiftarbets-tillägg och liknande euro,c/mån	Natura-förmånernas penning-värde euro,c/mån	Provision euro,c/mån	Övertids-timmar (2 decim.)	Övertids-lön (grunddel + förhöjning) euro,c/mån	Övriga skatte-pliktiga ersättningar euro,c/mån	Semester-penning, löneposter av engångs-natur euro / år	Resultat-premie, vinst-utdelning euro / år
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
101072 - 123K	1	0	10.1991	Försäljare (EXEMPEL)	37,50	1680,80	129,40	50,60		2,75	28,19		1008	
010969 - 8234	1	4	06.1956	Planeringsassistent	37,50	1782,80		41,80		10,00	115,22		1150	750
230450 - 4567	2	0	05.2006	Försäljare	40,00	2186,44			250,00				1350	
040265 - 1234	1	0	04.1995	Städare	38,25	1817,62	200,00						1092	
100366 - 555H	3	5	01.2007	Kioskbiträde	30,00	1222,73			12,50	23,50	252,30			
-														
-														
-														
-														
-														
-														
-														
-														
-														
-														

1 = Fast anställd
2 = Visstidsanställd

0 = Inga tilläggsuppgifter
1 = Praktikant
2 = Med läroavtal
3 = Med annat avtal (tex. anställd i skyddat arbete)
4 = Deltidspensionerad
5 = Säsongsbiträde
6 = Lön för prövotid

Ålands statistik- och utredningsbyrå
PB 1187
AX-22111 MARIEHAMN
Tel. 018-25 581 Fax. 018-19 495
E-post. svar@asub.ax

LÖNEUPPGIFTER

Timavlönade

Konfidentiell

Företag	År och kvartal	Exakt statistisk period:	dag	mån		dag	mån
Byggföretaget Ab	***2010 4:e kvartalet***		1	10	-	31	12
Fo-nummer 123457-6	Datum	Namn på statistikansvarig		Tel.			
Kommun Mariehamn	6 januari	Kalle Svensson		018-123457			
Postadress Strandgatan 3 AX-22 100 MARIEHAMN	Anmärkningar						

Personuppgifter				4:e kvartalet												Hela året
				Förtjänst för utförd arbetstid											Ledighet med	Löneposter
Personbeteckning (personsignum)	Arbets-för-hållande	Anställd sedan mån.år	Namn på befattning Yrkesbenämning	Ordinarie vecko-arbetstid	Tidsarbete Timmar	Ackords-arbete Timmar	Premie-arbete Timmar	Övertids-arbete Timmar	Söndags-arbete Timmar	Tillägg i anslutning till arb.tid.	Natura-förmånernas penning-värde	Presta-tions-löner	Ersättning för arbets-tidsför-kortning		lön: semester, sjukledighet och dylikt	av engångs-natur: Semester-penning o.d.
	Tilläggs-uppgift	Anställning upphörde dag.mån		Grund-timlön	Lön	Lön	Lön	Förhöjning	Förhöjning	Miljö-tillägg						Resultatpremie, vinstutdelning
				timmar	timmar	timmar	timmar	timmar	timmar						timmar	
				euro,c/h	euro,c	euro,c	euro,c	euro,c	euro,c	euro,c	euro,c	euro,c	euro,c		euro,c	euro / år
1	2	3	4	5	A	B	C	D	E	F	G	H	I		J	K
021259 - 2246	1	10.1995	Elmontör (EXEMPEL)	40,00	364,25	120,50		1,00	1,00	305,10	165,00	812,00				1430
	0	31.10		9,27	3376,25	2466,87		4,64	9,27	125,30						1200
100957 - 1235	1	06.1992	Reparatör	40,00	167,00			5,00	2,00	76,69	20,00					153
	0			9,01	1504,67			22,53	18,02	67,15						733
131262 - 2346	1	07.1989	Snickare	40,00	149,00			6,00	21,00		20,00					98
	0			8,01	1193,49			24,03	168,21							
050561 - 4566	2	08.1995	Elektriker	8,00	41,00				5,00		20,00					368
	0	21.11		7,12	291,92				35,60							
190256 - 9877	1	01.1992	Målare	40,00		166,00			5,00		20,00					450
	0			9,83		1631,78			49,15	92,00						
-																
-																
-																
-																

Upp:
1 = Fast anställd
2 = Visstidsanställd

Ner:
0 = Inga tilläggsuppgifter
1 = Praktikant
2 = Med läroavtal
3 = Med annat avtal (tex. anställd i skyddat arbete)
4 = Deltidspensionerad
5 = Säsongsbiträde
6 = Lön för prövotid

De senaste statistikrapporterna från ÅSUB

2009:1	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2007
2009:1	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2007
2009:2	Turiststatistik 2008
2009:3	Avfallsstatistik 2008
2009:4	Löner inom den privata sektorn 2008
2009:5	Uppföljning av trafikolyckor i Mariehamn
2009:6	Löner för offentligt anställda på Åland 2007-2008
2009:7	Befolkningen 2008
2009:8	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2008
2010:1	Turiststatistik 2009
2010:2	Kommunala befolkningsscenarier
2010:3	Befolkningen 2009
2010:4	Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2009
2011:1	Turiststatistik 2010

ÅLANDS STATISTIK OCH UTREDNINGSBYRÅ

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en fristående enhet vars huvuduppgift är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva kvalificerad utrednings- och forskningsverksamhet.

ÅSUB producerar fortlöpande aktuell statistik inom en rad olika samhällsområden. Tyngdpunkten i analysverksamheten utgörs av utredningar inom det ekonomiska-politiska området. Statistiska sammanställningar publiceras regelbundet i serierna ÅSUB Statistik och ÅSUB Statistikmeddelande, medan serien ÅSUB Rapport innehåller utredningar, analyser och annan information om Ålands ekonomi och samhälle.

Mer information om verksamheten och publikationer finns på ÅSUB:s hemsida www.asub.ax

ÅSUB
ÅLANDS STATISTIK- OCH UTREDNINGSBYRÅ

Tfn +358 (0)18 25490
Fax +358 (0)18 19495
info@asub.ax
www.asub.ax

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX-22 111 MARIEHAMN